

MAGYAR VENDÉGLŐS

(VOLT „KISVENDÉGLŐS“)

ORSZÁGOS VENDÉGLŐSÖK, KORCSMÁROSOK, KÁVÉSOK, PINCÉREK, BORTERMELŐK ÉS A SÖRIPAR ÉRDEKEIT FÖLKAROLÓ SZÉKES-FŐVÁROSI VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK

SZAKKÖZLÖNY

Előfizetési ár:

Egész évre 12 korona, félévre 6 korona,
negyedévre 3 korona.

Felelős szerkesztő és lapkiadó-tulajdonos:

NIKHÁZY GÉZA.

Megjelenik minden hó 1-én, 10-én és 20-án

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapesten, VIII., József-körút 13. szám.

Jövő pénteki értekezlet folyó hó 20-án tartatik Korl István vendéglőjében, Orczy-út 26. szám.
Május hó 27-én pedig Mihálke Károly vendéglőjében VIII., Baross-utca 80. sz. alatt tartatik meg.

TARTALOM.

Vendéglősök sérelme. — *Tárca.* A sanct-louisi nagy serfőzde. — A nagyváradai Pincér-menház felavatása. — *Borgazdaságunk.* Balatonvidéki küldöttség a kormány-nál. Bortermelők a miniszterelnöknél. Az olasz borvám ellen. Szőlősgazdák népgyűlése Almádban. A főváros szőlője. Háborúság az olasz borvám miatt — *Egyletek, szövetségek.* — *Hírek.* Hymen-hír. Gyász-hír. Szeszkiállítás Budapesten. Sörtermelésünk ötven év óta. Közös jegy hajóra és vasútra. A szökött rab végzete. Gyilkosság a Duna közepén. Borzalmas halál. Egy istárolótulajdonos, aki hamisan játszik. — *Különféle közlemények* — *Üzleti híreink.* — *Szerkesztői posta.* *Hírdetések.*

A MAGYAR ORSZÁGOS PINCÉR-EGYESÜLET fővárosi igazgatóságát és vidéki választmányait ez úton is felkérjük, hogy hivatalos közleményeket, ú. m. ülési meghívóit, ülést jegyzőkönyveit, továbbá a tagok sorában az egyesület tudomásával, illetve közvetítésével történő helyváltozásokról stb. mindazon mozzanatokról, melyek szakmánk összességét közelről és állandóan érdeklík, lapunkat mindenkor értesíteni sziveskedjenek, miáltal úgy az egyesület, mint a tagok céljait és érdekeit együttesen szolgálhatjuk.

Tisztelettel

a szerkesztőség.

Vendéglősök sérelme.

(S) Nemcsak sérelméről, de a vendéglősök bajairól is szó van akkor, ha az 1899. évi XXV. törvénycikknek napról-napra, úton-útfélen tapasztalható ki-játszásáról akarunk beszélni. Olyan bajról, mely pótolhatatlan károkat okoz nekünk, amelyet látva, tétlen kell néz-nünk, anélkül, hogy a létező orvoslás után nyúlhatnánk. Mert, hogy gyógy-mód létezik e baj ellen, azt mindnyájan tudjuk, de szomorodva kell tapasztal-nunk azt is, hogy éppen azok a közegek, akik a törvény végrehajtásának netai-mában vannak, mitsém törődnek a mi jogos és éppen a rendelkező törvényre támaszkodó panaszunkra, minek követ-keztében a mindnyájunkat bántó, pusztítással fenyegető nyavalya terjedésének útját mi sem állja.

E sérelmes bajok megszüntetése tárgyában Országos Szövetségünk útján *Gundel* János elnök a napokban terjedelmes memorandumot nyújtott be a pénzügyminiszterhez. A memorandum főbb panaszait a fentidézett törvénycikk

be nem tartása képezik, kifejtve, hogy az italmérési engedélyeket az illető hatóság fölös számmal adja és hogy a szatócok jogtalan konkurrenciát fejtenek ki a palackborok eladásával.

Mondanunk sem kell, mennyire sújtja az amúgy is nagy terhek alatt nyögő korcsmárosok és vendéglősök anyagi érdekeit a palackborok árúsításának oly széles körben való engedélyezése; de ha ezen régi és mindnyájunkat állandóan károsító törvényes intézkedéshez hozzáteszszük azt a visszaélést, amelyhez jogot a pénzügyi hatóság bámulatos engedékenysége nyújt, elegendő okot képez panaszunkra. Az említett visszaélések első sorban ugyanis abból állanak, hogy szatócaink, a nyert korlátolt italmérési engedély mellett jogaikat oda módosítják, illetve úgy kiterjesztik, hogy palackokban árúsító sört és bort ott, helyiségekben felnyitják és vendégeiket vígan itatják. De abban sem gátolja őket semmi és senki, hogy ezen italokat pohár-számra is kimérjék. Akárhány esetre mutathatnánk, hogy szatócsüzetekben mindenkor kaphatni egy-egy pohár bort,

TÁRCA.

A sanct-louisi nagy serfőzde.

— Sörtanulmány. —

Németből fordította: *St. M.*

„Komlóke és malata.
Isten adta, soká tartsa!”

Aki ezen kis verset írta, valószínűleg jó »ívó-ember« volt. Azt hiszem, hogy szemé-lyemről is ugyanez mondható, miután mint jó sörismerő megpróbálkozhatom egyszer egy sörtanulmány leírásával. Ha talán egy kissé hosszúra nyújtánám a dolgot, vizsgáztatásul szolgáljon a kedves olvasónak az, hogy sokkal nagyobb terjedelmű könyvek vannak, amelyek sokkal »szárazabb« témával foglalkoznak, s mégis elolvassa.

Hogy Gvadányi a régi magyarokat mint jó ivókat ismerte, ismeretes dolog; mert idézve szavait: »Párdúc kacagányukon heverve, mind tovább és többet ittak«, biznysága annak, hogy értettek e jóhoz. Az izlések nem mindig egyenlők, kinek a bor, kinek a sör. A hideg még ma is kiráz, ha arra gondolok, hogy milyen sört kellett a déli tengeri szigeteken innom. Talán érdekli az olvasót.

Tahitiben (Társas szigeteken) voltam, midőn a Godefroy-cégtől azt a megbízást kaptam, hogy a Fidssi-szigetekre hajózzam, hogy ott koprát és szandálfát európai árúért becse-reljek. Midőn hajóra szállottam, a Tahitiben élő ismerőseim utánam kiállították, hogy ne igyak sok kawa-t. Kalaplengetve intettem búcsút nekik és arra gondoltam, hogy az az ital jó vagy rossz voltától függ.

Tizenkét nap múlva a Fidssi-szigetekre kötöttem ki, ahol nagy ünneppel fogadtak. Fehér emberek ott ritka vendégek és ha egy utas arra téved, első sorban is »kawa-pezs-gőt« készítenek neki. A törzsfőnök és taná-csoszai nagy fabogrács köré telepednek, mely egy pap által megáldatik. Ezekután a törzs fiatalága jelenik meg; a fiatal emberek gyö-keret és vizet hoznak (piper methysticum), egy növény, mely a bors-cserjék rendjébe tartozik; a fiatal lányok, mialatt táncot lejtének, a gyökeret jól összerágiák és mun-kájuk eredményét — belekőpi a fabográcsba, melyet azután vízzel teletöltenek és letakar-nak. Körülbelül félóra múlva kész az ital és az első kehely a vendégnek nyújtatik. Össze-borzongtam, mikor eleget kellett tennem annak a szivességnek, hogy kiigyam ezt a

kotyvalékot, de meg kellett történni, ha barátságukat meg akarom nyerni és jó üz-letet csinálni.

Behúnytam szemeimet és halálmegvetéssel ittam ki a kehely tartalmát. Midőn üresen visszaadtam, a főnök megveregette vállamat és hunyorgatott hozzá, mintha azt akarná mondani: »Mi, öregem, ez izlík!« Igen, mint a szappanos víz és szerettem volna utálattal ott-hagyni az egészet. Amennyiben nem tettem, a jó üzlet eredménye volt, amelyet azután kötöttem, és abba a helyzetbe hozott, hogy megfigyel-hettem a kawa-ital hatását. A kawa további hatása csodálatosan nem részegít, mint más szeszese ital, hanem a testrészek elzsibbadá-sát hozza magával. Másnap reggel házigaz-dáimat a földön heverve találtam, kik kép-telenek voltak csak egy testrészüket is meg-mozdítani. Hogy magamon nem próbáltam ki ezen ital hatását, azt az olvasó elkép-zelheti.

A világban való hanyattatásom követke-zésében sok időbe tellett, míg megint egy pohár sörhöz jutottam. Örömmel telt el szívem, midőn a chicagói vásárra kül-dettem, mely rendeletet útközben kaptam. Természetesen odaérkezésem után első dolgom

A hazai fürdők, kirándulók, fogadók, vendéglők és kávéházi üzletek, valamint az ajánlhatóbb cégek és beszerzési források.

UTMUTATÓJA.

Ezen rovatban mindazoknak, akik a lapot egész évre fizették elő, három sorig terjedő hirdetését egész éven át díjtalanul közöljük. A három soron túl terjedő hirdetés minden szövege 4 fillérbe kerül. Nem előzetesen ez a hirdetés egész évre 16 korona, feléve 9 korona és negyedévre 5 korona és minden további szó 8 fillér.

Budapest. Tarant Prokób »Stefánia«-szállodája. VII., Murányi-utca 53. A keleti pályaudvar közelében. Olcsó szobák.

Albert Viktor vendéglője, Röck Szilárd-utca 10. A vidéki főpincérek találkozó-helye. Olcsó magyar konyha, kitünő borok.

Schusztér Hugó éttermei (volt Plasztikon) Andrássy-ut 65. Elsőrangú éttermek és söröző helyiségek. — Ered. beszerzett tiszta italok. — Jutányos árak.

Hralok Vince étterme, — Teréz-köruton, közel a nyugati pályaudvarhoz. — Sajáttermésű *dabasi vizilégi* borok, magyaros konyha.

Klecker Alajos vendéglő és éttermei. — Teréz-körút és — utca sarkán. — Termelőkötől vett tiszta borok, magyar konyha.

Vámos Dezső »Hazám« kávéháza, József-körút 1. Népszínház-utca. Elsőrangú nagy éjjeli mulató separé egy óráig zene.

Várady József nagy étterme nyári és téli kerttel az általánosan ismert volt Lantos-féle, Teréz-körút 28. szám.

Lakatos Gyula Röck Szilárd-utca 23. Nagy sörcsarnok és éttermei. Jó balatonvidéki borai és kitünő magyar konyhája elragadtatja a közönséget.

Keresztassy Mátyás vendéglője József-u. 4. sz. Budapesti pinceregyleti tagok látogatott vendéglője.

Schreiber Hugó (Boulevard) kávéháza, Váci-körút 24. — Nagy kávéház. — Az V—VI-ik kerületi elők. közönség találkozó helye.

Ulás Lőrinc »Árpád«-kávéház, Erzsébet-körút és Dohány-utca sarkán. A fővárosi és vidéki főpincéri-kar találkozó helye.

Commerce-Kávéház. Tulajdonos Petrovits György, József-körút és Baross-utca sarkán. Elsőrangú kávéház.

Fellegi Ede »Elevátor-kávéháza« Ferenc-körút, Elsőrangú kávéház, esténként zeneestély.

Kisfaludy-kávéház. Tulajd. Almássy Károly Teréz-körút és Szondy-utca sarkán. Elsőrangú kávéház.

Medikus-kávéház. (Kmettyó Lajos tulajd.) Üllői-utca a klinika mellett. Elsőrangú kávéház.

Szabaria-kávéház (tul. Grünfeld Gyula). Dohány-utca és Nyár-utca sarkán. Üzleti helyek találkozója.

Arad. Hungária-kávéház. (Skergula Istv. tulajd.) Előkelő kényelemmel berendezett és Arad legnagyobb kávéháza a központban.

Kolbay István »Vadászkürt«-vendéglője és sörcsarnoka. Magyaros konyha, termelőkötől vett valódi borok.

Grünwald Simon Korona-kávéháza, Árpád-ter 2. A pincérség régi találkozója. Egész éjjel nyitva, olcsó árak.

Radó I. Fiume-kávéháza a Szabadság-terén. Elegáns kávéház, a helybeli üzleti kartársak látogatják.

Japán-kávéház (Molnár Zsigmond tulajdonos). Pényves berendezésű keleti kávéház a városházzal szemben. Az elite-pincérkar találkozó helye.

Kass Béla éttermei és sörözője a Szabadság-terén. Termelőkötől vásárolt tiszta borok, Olcsó konyha.

Balaton-Berény. Fehér Sándor »Magyar Tenger« szállodája a Balaton partján. Pompás terasz-vendéglő a parton, szép kilátás, olcsó árak.

Barcs. (Telep.) Hoffmann és Krausz »Garni«-szállodája az állomás mellett.

Csáktornya. Friedl J. Zrinyi-szállodája. Magyar konyha és termelőkötől vett borok.

Veisz Lajos »Otthon« kávéháza a város központján.

Horváth Géza »Aranybarány«-szállodája. Étterem, polgári szoba (söröző). Olcsó magyar konyha.

Eszék. Bohus M. vendéglője a központban. Magyaros olcsó konyha, tisztán kezelt, valódi jó borok.

Győr. Acél Miks Kisfaludy-kávéháza, a városházzal szemben.

Buchler Lukács Sárkánylyuk-vendéglője. Termelőkötől vett borok, olcsó konyha.

Fehér Hajó szálloda (Meixner Mihály tulajdona). Elsőrangú szálloda, étterem, sörözők — szemben a városházzal.

Hungária kávéház. (Kuster Géza tulajd.) Elsőrangú kávéház a Baross-utcában.

Németh Ferenc »Erzsébet«-kávéháza. A helybeli és vidéki vendéglős és pincér urak találkozója. Olcsó árak.

Prückler Mátyás »Arany postakürt«-vendéglője, Deák Ferenc- és Árpád-u. sarkán. Balatoni borok, olcsó konyha.

Schuch Ferenc vendéglője, Arany János-utca. Helybeli pincér urak borozója.

Hévíz. Póca János »Mexiko«-vendéglője. Telen-nyáron át nyitva. Olcsó vendéglő, termelőkötől vett borok.

Kolozsvár. Fekete L. vendéglője a »Vig magyarhoz«. Olcsó magyar konyha, a Kolozsvárt megforduló üzleti kartársak kedvelt vendéglője.

Gráf János vasuti vendéglője. A kolozsvári közönség kedvelt kirándulója. Termelőkötől vett erdélyi borok.

Grün A. »Budapest«-kávéháza, az üzleti kollegák találkozóhelye.

Grand-kávéház. (Gyárfás Dezső tul.) Elsőrangú kávéház. Kolozsvár központján.

Hungária-kávéház. (Roth A. tulajd.) Vidéki üzletek találkozója.

Központi szálloda. (Nagy Gábor tul.) A város központján. Elsőrangú fogadó; éttermek és kávéház.

Korona-kávéház. (Heiman tulajdonos.) A vidéki pincér urak látogatják.

Körmend. Heigl Ignác »Kulesos«-vendéglője, Kulesos-utca. Termelőkötől vett jó borok, olcsó konyha.

Neubauer János »Magyar Király«-vendéglője. Balatonmelléki jó borok, olcsó magyar konyha.

Scheck Ignác »Korona«-szállodája a város főhelyén. — Étterem, söröde, kávéház.

Komárom. Ifj. Kass Gusztáv »Magyar király«-szállodája. Előkelően berendezett fogadó a Dunaparton.

Majtis Rezső »Vigadó«-éttermei. Étkező és sörházi helyiségek, kitünő italok, olcsó magyar konyha.

Kis-Cell. Várkonyi Béla »Hungária«-szállodája, előkelő berendezésű fogadó, étterem, kávéház.

Horváth József. »Uj kávéház.« A helybeli elite-közönség találkozóhelye.

Kaposvár. Mester J. »Zrinyi«-vendéglője, az állomás mellett. Magyar borok, olcsó konyha.

Löbl Mihály és fia vendéglője a főutcán. Olcsó magyar konyha, termelőkötől vett borok.

Józsi-kávéház. (Tul. Braun József). Rózsa-utca, szemben az indóházzal. Egész éjjel nyitva.

Pelcman Péter vasuti vendéglője. A városi közönség találkozója. Magyar konyha, kitünő italok.

Ratics J. »Hazám«-kávéháza (volt Ös-Budavár). Egész éjjel nyitva. Az állomás közelében.

Tatár Gusztáv »Korona«-szállodája. Elsőrangú fogadó. Termelőkötől vett borok. Étterem, söröde és kávéház.

Keszthely. Stranz Miksa »Hullám« és »Korona«-szállodái, a város központján. Hullám a Balaton partján.

Szieber József vendéglője, Kossuth Lajos-utca. Balatonmelléki jó borok, olcsó magyaros konyha.

Szabó Béla kávéháza a város közp. Az idegenek és szakmabeliek kedvelt találkozóhelye.

Zalaegerszeg. Domonkos Ignác »Korona«-szállodája, a város központján. Éttermek és söröde-helyiségek.

Lugos. Csontos Gyula »Központi sörcsarnoka« a város közepén.

Alsó-Lendva. Korona-szálloda. (Neubauer János tulajd.) Elsőrangú fogadó, étterem és kávéház. Sajáttermésű borok.

Reverencsits István vendéglője. Olcsó magyaros konyha, termelőkötől vett valódi szalai borok.

Ferency József vendéglője, (volt Poppel V.) a város főutcáján. Tisztán kezelt italok, jó magyar konyha.

Miskolc. »Korona«-szálloda. (Bokros Károly tulajd.) Elsőrangú fogadó. Éttermek, söröde és kávéház.

Kispija-vendéglő. (Tulajd. Mayer József.) Saját termésű borok, magyaros konyha.

Lejler Béla »Polgári sörcsarnok« vendéglője. Jó magyar és olcsó konyha, termelőkötől vásárolt kitünő borok.

Pannonia-kávéház. (Ausländer Henrik és Gyula.) Előkelő berendezésű kávéház, a város központján.

Papsz József vendéglője és sörcsarnoka a Buza-terén. Olcsó polgári konyha, termelőkötől vett borok.

Perl Gyula »Tuzoltó«-kávéháza. Az üzleti kartársak találkozó helye.

Szchenyi-szálloda és kávéház. (Tul. Kellner Lajos.) Üzleti kartársaknak olcsó, kedvezményes árú szobák.

Nagybánya. Rumpold Gyula »Nagy-szálloda«-ja. Elsőrangú szálloda, kávéház és étterem.

Nagykanizsa. Szarvas-szálloda. (Tulajd. özv. Tinágl Lajosné). Elsőrangú fogadó, nagy kényelemmel berendezett szobák, elegáns éttermek és kávéházi helyiségek.

Gálovits András »Polgár-egyleti vendéglője.« Kitünő minőségű szalai termésű borok, olcsó magyaros konyha.

Merkly János vendéglője, Kinizsi-utca. Tiszta magyar konyha, termelőkötől vett borok.

Korona-fogadó, tulajd. Bogenrieder József.) a főutcán. Étterem, sörház és kávéházi helyiségek.

Bayer Gyula vendéglője, Kossuth Lajos-utca. Termelőkötől vett borok, magyaros konyha.

Cár János »Vaskapu«-szállodája. Jó magyar konyha és kitünő italok.

Nyitra. Pitzer és Hauser »Hungária«-szállodája. Elsőrendű fogadó. Magyar konyha, termelőkötől vett borok.

Nagyvárad. Karner Gyula »Rimanócy« szállodája. Elsőrangú fogadó. Termelőkötől vett borok.

Pápa. Zsilinszky Lajos »Griff«-szállodája. Elsőrangú fogadó, az utazóközönség kedvelt szállodája.

Pécs. Abraham István vendéglője, Szigeti-országút. Termelőkötől beszerzett borok. Olcsó magyar konyha.

Jahab Imre vendéglője. Saját termésű »kutyogós borok«, izletes magyar konyha.

»Vadember-szálloda«, (Mayer Lajos tul.) a város központján. Az utazók régi fogadója. Saját termésű borok, magyar konyha.

Cserfa Vince »Magyar király«-szállodája. Söröde, étterem és kávéház. Olcsó szobák.

»Hungária«-kávéház és söröző. (Schwarz P. Ferenc tul.) Elsőrangú kávéház a város központján. Hideg buffé.

»Pannonia«-kávéház. (Pintér N. János tul.) A város legélénkebb helyén. A helyi és vidéki pincér urak találkozója.

Feurich Lajos vendéglője, Indóház-u. 21. (saját ház). Saját termésű borok, olcsó magyar konyha.

Jenovay József »Zöldhordó«-vendéglője Sörház-utca. Olcsó konyha, termelőkötől beszerzett borok.

Ladika István vendéglője, volt »Schubert«-vendéglő. Budai vásártér környékének találkozó helye.

Matákovits István »Isten áldás«-vendéglője. — Pécs bánya-telepi termelőkötől beszerzett borok.

Radoesay Imre »Korona«-szállodája. »Szigeti országút. Olcsó magyar konyha. Saját termésű kitünő muskatály és asztali borok.

Schnell József vendéglője, Pálya-utca 1. A budai vásártérnek találkozó helye.

Udvardy Nándor »Turin város«-fogadója, Siklósi-országút. Jó hegyi borok, olcsó reggeli s ebédkoszt.

Ifj. Zidarits József vendéglője, Makár-u. 7. sz. Saját termésű kutyogós borok, minden pénteken halászlé.

Sümeg. Mesterházy Sándor »Korona«-szállodája. Saját termésű jó borok, magyaros konyha.

Talabér Károly vendéglőfogadója a Bárányhoz. Saját termésű borok mérése, kicsiny és nagyban.

Szeged. Juránovits F. »Tisza-szálloda.« Az alföld legszebb fogadója. Mind utcai szobák, télikert étterem és kávéház. »Fekete sas«-szálloda. (Adám Odón szállodája és vig mulatója.) Olcsó szobák, éttermek és kávéház.

Szatmár. Pongrácz Lajos vendéglője a kath. körben. Saját termésű érmelléki borok. Magyaros konyha.

Sárvár. Ritter L. »Korona«-szállodája saját termésű borok, olcsó jó magyar konyha.

Szegzárd. Haspelt József »Szegzárd«-szállodája. Saját termésű szegzárdi borok, magyaros konyha.

Székesfehérvár. Barnai Ignác »Magyar király«-szállodája a város központján. Elsőrangú fogadó.

Endersz János »Fekete Sas«-szállodája. Étterem, kávéház. Saját termésű borok.

Szombathely. »Hungária«-nagy-szálló. (Pösch Károly és Gyula). Elsőrangú fogadó a központban.

Köhler György vendéglője a barátok templomával szemben. Balatoni borok, olcsó konyha.

Sopron. Krausz J. »Fehér rózsá«-szállodája. Elsőrangú fogadó, magyar konyha, termelőkötől vett borok.

S.-A.-Ujhely »Magyar Király«-szálloda. (Cserucky I. tulajd.) Előkelő étterem, söröző.

Kovatsics-étterem és sörház. A városház-épületben s a színházzal kapcsolatban. Olcsó konyha, kitünő italok.

Frisch J. »Magyar király«-kávéháza. A helybeli és vidéki kartársak találkozó helye.

Szolnok. Müller és Vesztér »Kossuth«-szállodája az állomással szemben. Olcsó vendégszobák, magyaros konyha.

Szentes. Halász János »Petőfi«-szállodája. Elsőrangú fogadó, kitünő csongrádi borok.

Temesvár. . . . »Illits« . . . Hungária nagy-szállodája, belváros. A délvidek lelegegensabb vendéglőfogadója. Étterem, télikert, söröző és előkelő komforttal berendezett kávéház.

Hanuold János »Korona«-szállodája, a jászvárosi indóházzal szemben. Olcsó magyar konyha, termelőkötől vett borok.

Gombás István »Pacsirtamező«-vendéglője, a gyárvárosi indóházzal szemben. Gyorkényi és szalai borok.

Schubert Péter »Strucmadár«-szállodája, Józsefváros, közel az indóházhoz. Olcsó magyar konyha, tiszta borok.

MAGYAR VENDÉGLŐS

(VOLT „KISVENDÉGLŐS“)

ORSZÁGOS VENDÉGLŐSÖK, KORCSMÁROSOK, KÁVÉSOK, PINCÉREK, BORTERMELŐK ÉS A SÖRIPAR ÉRDEKEIT FÖLKAROLÓ SZÉKES-FŐVÁROSI VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK

SZAKKÖZLÖNY

Előfizetési ár:

Egész évre 12 korona, félévre 6 korona,
negyedévre 3 korona.

Felelős szerkesztő és lapkiadó-tulajdonos:

NIKHÁZY GÉZA.

Megjelenik minden hó 1-én, 10-én és 20-án

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapesten, VIII., József-körút 13. szám.

Jövő pénteki értekezlet folyó hó 20-án tartatik Korl István vendéglőjében, Orezy-út 26. szám.
Május hó 27-én pedig Mihálke Károly vendéglőjében VIII., Baross-utca 80. sz. alatt tartatik meg.

TARTALOM.

Vendéglősök sérelme. — *Tárca*. A sanct-louisi nagy serfőzde. — A nagyváradi Pincér-menház felavatása. — *Borgazdaságunk*. Balatonvidéki küldöttség a kormány-nál, Bortermelők a miniszterelnöknél. Az olasz borvám ellen. Szőlősgazdák népgyűlése Almádiban. A főváros szőlője. Háborúság az olasz borvám miatt — *Egyletek, szövetségek*. — *Hírek*. Hymen-hír. Gyász-hír. Szeszkiállítás Budapesten. Sörtermelésünk ötven év óta. Közös jegy hajóra és vasútra. A szökött rab végzete. Gyilkosság a Duna közepén. Borzalmas halál. Egy istárlótulajdonos, aki hamisan játszik. — *Különféle közlemények* — *Üzleti híreink*. — *Szerkesztői posta*. *Hirdetések*.

A MAGYAR ORSZÁGOS PINCÉR-EGYESÜLET fővárosi igazgatóságát és vidéki választmányait ez úton is felkérjük, hogy hivatalos közleményeiket, ú. m. ülési meghívóit, ülést jegyzőkönyveit, továbbá a tagok sorában az egyesület tudomásával, illetve közvetítésével történő helyváltozásokról stb. mindazon mozzanatokról, melyek szakmánk összességét közelről és állandóan érdeklík, lapunkat mindenkor értesíteni sziveskedjenek, miáltal úgy az egyesület, mint a tagok céljait és érdekeit együttesen szolgálhatjuk.

Tisztelettel
a szerkesztőség.

TÁRCA.

A sanct-louisi nagy serfőzde.

— Sörtanulmány. —

Németből fordította: *St. M.*

„Komlótóke és malata.
Isten adta, soká tartsa!”

Aki ezen kis verset írta, valószínűleg jó »ívó-ember« volt. Azt hiszem, hogy személyemről is ugyanez mondható, miután mint jó sörismerő megpróbálkozhatom egyszer egy sörtanulmány leírásával. Ha talán egy kissé hosszúra nyújtanám a dolgot, vizsgáztatásul szolgáljon a kedves olvasónak az, hogy sokkal nagyobb terjedelmű könyvek vannak, amelyek sokkal »szárazabb« témával foglalkoznak, s mégis elolvassa.

Hogy Gvadányi a régi magyarokat mint jó ívókat ismerte, ismeretes dolog; mert idézve szavait: »Párdac kacagányukon heverve, mind tovább és többet ittak«, bizonyossága annak, hogy értettek e jóhoz. Az ízlések nem mindig egyenlők, kinek a bor, kinek a sör. A hideg még ma is kiráz, ha arra gondolok, hogy milyen sört kellett a déli tengeri szigeteken innom. Talán érdeklí az olvasót.

Vendéglősök sérelme.

(S) Nemcsak sérelméről, de a vendéglősök bajairól is szó van akkor, ha az 1899. évi XXV. törvénycikknek napról-napra, úton-útfélen tapasztalható kiájtásáról akarunk beszélni. Olyan bajról, mely pótolhatatlan károkat okoz nekünk, amelyet látva, tétlen kell néz-nünk, anélkül, hogy a létező orvoslás után nyúlhatnánk. Mert, hogy gyógy-mód létezik e baj ellen, azt mindnyájan tudjuk, de szomorodva kell tapasztal-nunk azt is, hogy éppen azok a közegek, akik a törvény végrehajtásának netaimában vannak, mitem törődnek a mi jogos és éppen a rendelkező törvényre támaszkodó panaszunkkal, minek következtében a mindnyájunkat bántó, pusztítással fenyegető nyavalya terjedésének útját mi sem állja.

E sérelmes bajok megszüntetése tárgyában Országos Szövetségünk útján Gündel János elnök a napokban terjedelmes memorandumot nyújtott be a pénzügyminiszterhez. A memorandum főbb panaszait a fentidézett törvénycikk

be nem tartása képezik, kifejtve, hogy az italmérési engedélyeket az illető hatóság fölös számmal adja és hogy a szatócok jogtalan konkurrenciát fejtenek ki a palackborok eladásával.

Mondanunk sem kell, mennyire sújtja az amúgy is nagy terhek alatt nyögő korcsmárosok és vendéglősök anyagi érdekeit a palackborok árúsításának oly széles körben való engedélyezése; de ha ezen régi és mindnyájunkat állandóan károsító törvényes intézkedéshez hozzáteszzük azt a visszaélést, amelyhez jogot a pénzügyi hatóság bámulatos engedékenysége nyújt, elegendő okot képez panaszunkra. Az említett visszaélések első sorban ugyanis abból állanak, hogy szatócaink, a nyert korlátolt italmérési engedély mellett jogaikat oda módosítják, illetve úgy kiterjesztik, hogy palackokban árúsító sört és bort ott, helyiségekben felnyitják és vendégeiket vígan itatják. De abban sem gátolja őket semmi és senki, hogy ezen italokat pohár-számra is kimérjék. Akárhány esetre mutathatnánk, hogy szatócsüzetekben mindenkor kaphatni egy-egy pohár bort,

kotyvalékot, de meg kellett történni, ha barátságukat meg akarom nyerni és jó üzletet csinálni.

Behínytam szemeimet és halálmegvetéssel ittam ki a kehely tartalmát. Midőn üresen visszaadtam, a főnök megveregette vállamat és hunyorgatott hozzám, mintha azt akarná mondani: »Mi, öregem, ez ízlik!« Igen, mint a szappanos víz és szerettem volna utálattal otthagyni az egészet. Amennyiben nem tettem, a jó üzlet eredménye volt, amelyet azután kötöttem, és abba a helyzetbe hozott, hogy megfigyelhettem a kawa-ital hatását. A kawa további hatása csodálatosan nem részegít, mint más szeszes ital, hanem a testrészek elszibbadását hozza magával. Másnap reggel házigazdáimat a földön heverve találtam, kik képtelenek voltak csak egy testrészüket is megmozdítani. Hogy magamon nem próbáltam ki ezen ital hatását, azt az olvasó elképzelheti.

A világban való hanyattatásom következtében sok időbe tellett, míg megint egy pohár sörhöz jutottam. Örömmel telt el szívem, midőn a chicagói vásárra küldtettem, mely rendeletet útközben kaptam. Természetesen odaérkezésem után első dolgom

amelyet a vevő ott el is fogyaszt. Mi ez tehát? Kijátszása csupán a törvényadta jognak vagy egyúttal károsítása a vendéglős szakmának? Ez is és az is. Fennáll itt mindkét eset, mely teljesen nyilvánvaló és igen régi dolog és a melyet mi mindnyájan tétlen nézünk. — Vagy nem a törvénynek legdrasztikusabb kijátszása-e a szatócsok által követett az az ismeretes eljárás is, hogy a csupán zárt palackokban árusított italt, a boltajtójuk előtti padon ülve, fogyasztják üvegszámba vevők. A törvény száraz betűje ugyan nem intézkedik ezen eljárás megakadályozása fölött, de nézetünk szerint ez a törvényvel való oly könnyű és egyszerű visszaélés, amelyet a pénzügyi hatóság a saját erejénél, a saját hatáskörénél fogva is bármikor megszüntethetne — ha akarná. De nem akarja! Nem akarja, mert hiszen mi vendéglősök, az ország legjobb, legtürelmesebb fejestehenei lévén, a reánk rótt óriási terheknek amúgy is mindenkor eleget teszünk és így a föld nem fordulhat ki tengelyéből, minden a legnagyobb rendben van . . .

Hogy mennyire van minden a legnagyobb rendben, mutatja az is, hogy most már nemcsak a fűszeresek, szatócsok, csemegések, hentesek stbbiek mérik ki szabadon italaikat csak korlátozott joguk mellett, hanem az utóbbi időkben hozzájuk csatlakoztak a cukorkaüzletek is. Nézzetek és bámuljatok ti jó, ti türelmes korcsmárosok és vendéglősök, akik nyögtök és panaszkodtok, de talán nem is tudjátok, hogy merről is kerül a baj, mi is okozza a fennálló, már-már tűrhetetlen rossz viszonyokat. Az évek óta állandó rossz viszonyokat ez okozza, uraim. Ez a sok-sok visszaélés, melyet az illetékes hatóságok a mi rovásunkra nyújtott jogok és hallatlan engedékenységek idéznek elő. — Ma már úgy áll a dolog, hogy a cukorka-

árúsítás ürtügye, azaz leple alatt is bort mérnek nálunk. Ott van például a Baross-tér 4. sz. házában levő cukorka-üzlet is, amelyben bárkinek bármikor szabadon mérik a bort, mely visszaélést a körülötte levő vendéglősök és korcsmárosoknak nézni és látni kell.

Senki se higgye most már, hogy úgy a szatócsok, hentesek mint legújabbban a cukorkások, a nyert korlátozott italmérési jog értelme szerint *zárt palackokban* tartják és árusítják boraikat és sörüket, mert üzletük praktikusságának kívánóságához mérten és a »szabad vásár«
alatt, az italokat hordószámba veszik és a bort lopóval lehúzza árusítják, úgy, ahogy vevők kívánják, akár sebtiben bedugaszolt literes üvegekben, akár kimérve.

Igy állván a dolog, ösmerve e tagadhatatlan tényeket, rajtunk a sor, hogy a bennünket állandóan károsító visszaéléseket megszüntetendő, minden eszökzt megragadjunk arra, hogy a hosszas elnézésben szűnnyadó hatósági közlegeinket egy kis tevékenységre indítsuk.

A nagyváradai Pincér-menház felavatása.

Nagyvárad derék pincérgárdája szép ünnepség keretében tett tanúságot arról, hogy nehéz és fáradságos pályáján is tud lelkesülni humánus és emberbaráti eszmékért. És nemcsak lelkesülni tud, hanem cselekedni is. Azzal a menházzal, melyet e hó 10-én avattak fel, szép példáját adta a nagyváradai pincérkar az országban levő többi szaktársaknak, hogy az összetartás és egyetértő működés milyen érdemes és humánus izlést szolgáló atkötásra képes. Méltányolták is a pincéregyletnek ily szép gyümölcsöket termő működését az ünnepekre Nagyváradra érkezett vendégek.

berendezés alá teszik, melyből a sör csak addig ömlik, míg az üveg teli lesz. Miután a teli üvegek üresekkel helyettesítetnek, a töltöttek egy örökké forgó vastalappzatra állítatnak, melyen hat üveg fér el. Az emberi kéz munkáját itt a gép veszi át, amennyiben a gép a dugót reáteszi, beleszorítja, reá csavarja a drótot és le is csipi, míg az üveg teljesen kész. Ezután staniol-papírba csavarthatnak, címke ragasztatik reá és azonnal szállítóképesé teszik; az egész eljárás roppant gyorsan megy végbe, mondhatnám majdnem mesébe illő gyorsasággal.

Még érdekesebb a kezzel való dolgozás, mint a gépmunka megfigyelése. Fiatal emberek végzik ugyanazt a munkát, amelyet a fentebb említett gép, csak hogy egy ember nem az egész üveg adjusztálását végzi, hanem egyes részét; az egyik tölt — dugót reá — beleszorítás — drót reá — körülcsavarja — lecsipi — címke reá — staniol-papír — kész! A verejték csak úgy csurog a homlokukról, az ember szinte megsajnálja őket, de nagyon jó fizetést kapnak, ami feledtetni velük e fáradsalmakat.

Tovább mentünk egy mellékfolyosóba, hol vezetőm ajtót nyitva, előre bocsájtott. Mi volt

A menház és szálló felavatása.

Borogós volt az idő reggel, a pincér-ünnepség megkezdése előtt, de 9 órára már eltisztultak a fellegek s a nap ragyogó sugárkévét osztott alá a Szacsavay-utcai menház udvarán összegyűlt ünneplő közönségre. Ott voltak ünneplő ruhába öltözve a nagyváradai pincérek sorsa iránt érdeklődő kávéosok, vendéglősök, kivillant a tömegeből a budapesti vendéglősök egyesülete tagjának, *Gundel* Jánosnak érdekes ősz feje, aki előjött az ünnepi alkalomra, hogy tolmácsolja lelkének őszinte érzelmeit. Megjelent az ipartestület képviselője is és a közönség köréből igen sokan.

A menház udvarán felállított emelvényre *Mezey* Mihály kir. közjegyző lepett fel először és mondotta el ünnepi beszédét. Az a mag, — úgy mond — amelyet az ő édes-atyja vetett el, terebélyes fává nőtt nem is olyan hosszú idő alatt. Édes dolog e fanak árnyékában pihenni és ő, akinek lelkéhez ez az intézmény keletkezése olyan közel áll, a legőszintébb örömeinek ad kifejezést e felett. Hiszi, hogy az elért eredmény jótékony hatását hálás szívvel fogják érezni a nagyváradai pincérek.

A szépen előadott beszéd után *Sarkadi* József, az egyesület titkára olvasta fel az építési okmányt, amelyet a jenlevők aláírtak. Az építkezési okmányt *Kesztyűs* építész vette át és falazta be a most már felavatott menház alapkövei közé.

Dr. *Dési* Géza, az egyesület ügyésze beszélt ezután nagy hatással. Addig, amíg más világrészekben — mondotta — emberek támadnak egymás ellen gyilkos fegyverekkel s vérben fürdik a humanizmus minden nagy igazsága, itt Nagyváradon egy kis embercsoport a szeretet és humanizmus ünnepét üli. Kis keretben folyik ugyan az ünnep, de lelket emelő annak jelentősége. Részletesen méltatta ezután a felavatandó menház jelentőségét, rendeltetését s kívánta, hogy az új intézmény tendelitetését a legmagasztosabban töltse be.

A beteg *Biró* Lajos helyett *Sarkadi* József titkár mondott ezután areképleleplező beszédet. Vázolta annak a huszonegy tisztviselőnek működését, akik harminc éven át lelkesedéssel, odaadással munkálkodtak az egyesület boldogulásán. A mai nap eredménye azoknak az érdeme, akik lángoló lelkesedéssel dolgoztak a jövődjért. Különösen kiemelte *Sarkad Stern* Herman érdemeit, aki az egyesület

ez? Tágra nyílt szemekkel bámultam magam köré. Képtár ez? A kérdést vezetőm meg-előzte.

— Vendéglős címerek. Egyedül készítjük őket, ezáltal sok pénzt megtakarítunk. Ott a falakon pedig plakátjaink függnek.

Az egyik szinte lekötötte figyelmemet szépsége által Vezetőm észrevette, mosolyogva kérdezte:

— Tejszik Önnek ez a kép?

— Természetesen! Hisz ez valódi remekmű.

— Meghiszem. Kaulbach festette.

— Kicsoda?

— Kaulbach Hermann.

Nem hajtom túl a dolgot, midőn azt mondom, hogy kezdtem ennek a gyár berendezése iránt kiváló tiszteletet érezni. Kérdésemre, hogy mennyit fizettek ezen plagát festéseért, azt hallottam, hogy 28,000 koronát, hogy egy gyár a művészetet így partolja: ez csak dicséretére van.

A jégkészítőbe érve, ahol hét óriási gőzgép a jeget készíti, feljegyzésekből megtudtam, hogy ezek naponta 24,000 méter-mázsa jeget gyártanak; a legnagyobb köztük egyedül naponta 6000 méter-mázsa képes előállítani. Amint egy vízzel telt vaspléh-

volt, hogy egy üveg sört igyam, azután egy másodikat, harmadikat és így tovább, — de a szíves olvasónak nem kell tudni, hány üveggel bírok meginni, elég az, ha azt mondom, hogy »még nem volt a fejemnek az a súlya, mely az ágyba nyom.«

Üzletem lebonyolítása után elhatároztam, hogy átrándulok St. Louisba. Hogy sörtanulmányaimat kiegészítsem, — hony soít qui mal y pense! — az útban eső sörféléket kipróbáltam, de a szömjamat csak nem sikerült oltanom, mert a hazai gyártmányokat megközelítő minőséget nem kaptam sehoh, míg St. Louisba nem érkeztem.

Odaérkeztemkor jelentkeztem az irodában, hol készséggel bocsájtottak egy fiatal embert rendelkezésemre, ki a serfőzdében körülvezessen.

Egy udvaron keresztülhaladva, először a »töltő-épületbe mentünk, mely épület több emelet magas, mely nálunk beillik egy negyven lakással bíró bérház terjedelmével. A töltés oly egyszerűen van berendezve és amellet oly egyszerűen, hogy az ember elcsodálkozik. Láttatlan erő által hajtott kocsi-kon nagy, üveggel töltött kosarak gördülnek elé, gyors kezek kiveszik őket és egy csö-

felvirágoztatásán tizenöt esztendeig fáradozott s aki ma is lelkes barátja a nagyvárad pincéreknek.

Gundel János a budapesti vendéglőspártársulat üdvözlését tolmácsolja. Sajnáolja — úgy mond, — hogy Budapestet Nagyvárad megelőzte, de a megtörtént tény elől nem lehet kitérni. A Nagyvárad Pincéregylet ezzel a menedékházzal megelőzte az ország minden más pincéregyletét, még Budapestet is. Elismeréssel hajja meg a lobogót azok előtt, akik ezen munkát véghez vitték. Jól csinálták meg, büszkének lehetnek rá.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a vendégek megtekintették a menedékház helyiségeit. Egyik teremben villásreggelivel kínálták meg a vendégeket.

A bankett.

A házavatás ünnepe után délben két órakor a Fekete Sas földszinti termében bankett volt, amelyen társadalmi életünk kimagasló alakjai közül is voltak jelen. Az első felköszöntőt Czegléd Sándor mondotta a királyné. Kornhäuser Henrik, az egyesület elnöke Gundel János köszöntötte fel meleg szavakban, mint aki az egyesület ünnepére szíves szeretettel jött el Nagyváradra. Gundel János pohárköszöntőjében utalt arra a sok nehézségre, amellyel pincéreknek hajdanában kellett megküzdeni, míg most a társadalom támogatása mellett nyugodtan teremthetik meg életpályájukat. A nagyvárad pincérek jövőendő boldogulásáért ivott. Dr. Dési Géza azokat a hölgyeket köszöntötte fel, akiknek a mai nap sikerében oly jelentős része volt. Stern Herman a pincéregylet elnökét, Kornhäuser Henriket köszöntötte fel hatásos beszédben. Több vidéki küldött felköszöntője után a bankett a legvidámabb hangulatban ért véget.

A hangverseny.

Az ünnepi napot hangversenyyel egybekötött táncmultság rekesztette be. A hangverseny este nyolc órakor kezdődött a Fekete Sas nagytermében. Bihari László nyitotta meg egy szavalattal. A Parmetheus című verset szavalta el élénk tetszés mellett. Majd Lendvay Mici, a miskolci szintársulat tagja énekelt igen kedvesen a közönség zajos tapsa mellett. Bihari Ákos, a szegedi szintársulat jeles tagja szavalt és az ő gyönyörű organumával elragadta a közönséget, majd Szántó Gáspár szegedi baritonista énekelt zajos hatás és tetszés mellett. A fiatal

baritonista kellemes tiszta hangja meghódította a nagyvárad közönséget.

Rédey Szidi, a Népszínház művésznője két dallal szerepelt a műsoron. Szépen, finoman énekelte el az ő ismert művészetével és hangjának imponálóan szép fejlődéséről tett tanúságot. A hangverseny Bihari Ákos szavalata fejezte be, aki Reviczky Gyula egyik költeményét, Salamon királyt, szavalta el a tőle megszokott nagy művészetével és megrázó drámai erővel. Hangverseny után reggelig tartó táncmultság volt.

A jelenlévők sorában voltak: Rimler Károly polgármester, Gundel János, Dr. Dési Géza, Siern Herman, Bognár Sándor, Bárdos Imre, Ses E. L. gázgyári igazgató, Kepes Miklós tövényszeki bíró, Füchsl Mór, Dr. Zigre Aurél stb., Klein Adolfné, Rós Mihályné, Gy. Kecskeméthy Istvánné, Kornhäuser Henrikné, Berki Ignácné, Walef Györgyné, Sarkadi Berta, Reim Berta, Beger Szerén, Schöni Rózi, Róth Klári, Elephant Biri, Löfkovits Róza, Padler nővérek, Lendvay Mici, Blitzer Matild (Marosvásárhely), Szabó Róza, Benedek Berta, Őszi Irén (Deés), Rosenzweig Etelka, Kenedi Giza, Róth Józsefné stb.

BORGAZDASÁGUNK.

Balatonvidéki küldöttség a kormánynál. Az olasz borvám ügyében a múlt héten Tapolca, Köves Kálla és Balaton-Füred vidékéről ötszáztagú küldöttség tiszteltet a kormánynál. A küldöttség tagjait Makfalvay Géza államtitkár mutatta be Tisza István gróf miniszterelnöknek, Tallián Béla földművelésügyi miniszternek és Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszternek, akik a minisztertanácsi teremben együtt fogadták a küldöttséget.

Takács Jenő dr. tapolcai közjegyző, szőlőbirtokos terjesztette ezután elő a kérelmet. Vázolta a balatonmelléki bortermelésre az utolsó évtizedek alatt nehezedett csapásokat és kérését abban összegezte, hogy a kormány az idegen borvámnak hektoliterenkint húsz aranyforintra való emelésével védelmezze meg a magyar bortermelés és borértékesítés érdekeit. Bedegi Gábor balatonfüredi községi bíró a balatonparti vasút mielőbbi kiépítését kérte, ami lényegesen javítaná a balatonvidéki gazdasági életet. A kérelem nem új, több ízben jártak már ebben a dologban az illetékes fórumoknál, de mindig csak ígéretet kaptak.

— Tehát vasutjait az egyedül építik.

— Igen, mert kifizetődik. Kocsi-szireinkben körülbelül 2000 vasuti kocsit áll, melyekből naponta körülbelül 800 megrakott innen elmegy.

A fejlem ilyenek hallatára kábultni kezdett. Örömmel vettem tehát azon indítványt, hogy a serfőzdébe menjünk. A nagy vörösréz kazánok csillognak, mintha aranyból lennének, sehol egy folt, a földön a legkisebb porszem sem fedezhető fel. Vezetőm a hazai viszonyok után kérdezve, válaszként kijelentette, hogy évenként 200 000 dollár ára vizet használnak fel.

— 200 000 dollár ára vizet! — kiáltottam fel. — De kérem hagyja most már. Vagy el akarja rontani sörszomjamat az ön ocean-meséivel?

Kisérőm nevetett és azt mondta, hogy most elmegyünk a vendéglőbe, már mint a gyár vendéglőjébe, hol a munkások és alkalmazottak ingyen sört kapnak. Az ingyen sör mennyisége naponta 100 hordó, egy hordó értéke 6 dollár, ami egy évben — leszámítva a vasár- és ünnepnapokat — 180.000 dollár csekély összeget tesz ki.

A sör minősége vetekedik a legjobb európai gyártmányú sörökkel, mely ugyancsak

Tisza István gróf miniszterelnök szólt miniszterársai nevében is. A kormány minden tagja át van havta az olasz borvám kérdés fontosságától; nagyon sokat áldoztunk a magyar szőlő rekonstrukciójára, ezt az áldozatot és munkát a borértékesítés kérdése nem semmisítheti meg. Ma azonban a kormány az olasz kormánnyal való tárgyalások szélén áll s nem lehet abban a helyzetben, hogy az egyezkedésről részleteket publikáljon, mint ahogy nem tehetné ezt meg semmiféle más kormány sem. A kormány tudja kötelezettségét és a magyar bortermelés érdekeit még a ránk nézve valóban fontos olasz szerződés után sem engedi megcsorbítottatni. (Zajos éljenzés.) Ami a vasut kérdését illeti, azt hiszi, hogy miniszterársai, a kereskedelemügyi miniszter örvend legjobban, ha egy vonallal több épülhet. Azt hallotta most, hogy eddig ígérték a vasutat, de nem csinálták meg. Most ő nem ígér, hanem rajta lesz, hogy a vasut kiépíttessék.

A küldöttség zajos éljenzéssel fogadta a miniszterelnök biztató beszédét.

Bortermelők a miniszterelnöknel. A Kecskeméti Gazdasági Egyesület kezdesére Kecskemét, Nagy-Kőrös és Cegléd városok és az egész Duna-Tisza köze szőlősgazdáinak száztagú küldöttségét, melyet Szeless József dr. országos képviselő és Koritsánszky János gazdasági egyesületi elnök vezettek, a napokban fogadta Tisza István gróf miniszterelnök. A küldöttség a borvám ügyében a homoki bor védelmére emlékiratot nyújtott: át és 40 ezer hold homoki szőlőterület érdekében tiltakozott mindenféle borvám-kezdésmény ellen. A miniszterelnök válaszában kiemelte, hogy a magyar kormány tisztában van a bortermelésünk országos érdekeivel. A homoki borvidék speciális érdekeire kijelenti, hogy egy hajóban evez maga is, mint bortermelő, az Alföld szőlősgazdáival. Közgazdasági szempontból pedig áll az, hogy esztelenség volna, ha most, mikor a fillokszera-vész okozta csapást már-már kihevertük, az értékesítés után nem látnánk és kockára tennénk a fölújításra fordított milliókat. »Legyenek meggyőződve — úgy mond — hogy a vámügyi tárgyalásokon vörös fonalként húzódik végig az a törekvés, hogy a magyar bortermelés minden jogosult érdeke megvédessék.« Általános éljenzéssel fogadta a küldöttség a miniszterelnök megnyugtató válaszát.

szekrény megfagyott, csiga segítségével fel-emeltetik s langyos víz segítségével a szekrénytől elválasztatik s a 3 mázsa nehéz jég-tömeg azután egy lejtőre esik át, onnan vagy a jégverembe, vagy pedig kocsikra siklik. A gyár fogyasztóit, a vendéglősöket jéggel is ellátja.

A gyár a csomagoláshoz szükséges forgácsot szintén egyedül dolgozza fel, szintűgy üveghutái vannak, amelyek évről évre egyeb-árut nem készítenek, mint csak üvegeket.

— Jelenleg csak néhány millió van raktáron, — jegyzi meg vezetőm.

— Milliók?

— Igen, ott a táblán fel van jegyezve. Ha utána akarná számolni? . . .

— Köszönöm, de rem kérek ebből a jóból, hogy 3 1/2 millió üveget utána olvassak.

Az istállókra megjegyezte kísérőm, hogy körülbelül kétszáz ló áll itt, de hogy a vidéken, ahol képviselőletük van — körülbelül 450 más városban — mennyi a ló állomány, azt csak hozzávetőleg mondhatja, hogy 3000.

— És hány embert foglalkoztatnak?

— Körülbelül 4000, de itt nincs beleszámítva a waggogyár munkássága.

Nem tudtam mit feleljek.

híres, de azt a kristályosságot és malátatartalmat nem képes feltüntetni. A gyár megtekintése után a tulajdonosnál jelentkeztem, hogy köszönetemet fejezzem ki neki szíveségeért s beszéd közben egyes személyekről beszélve, kiket mindketten ismertünk, megjegyezte:

— Itt van például H. barátom, egy kitűnő serfőző. Ha annak elmesélem, hogy naponként 200.000 üveg sört töltünk, ki evet és azt mondja, maradjak Amerikában az ilyen humbuggal.

— Majdnem úgy hangzik, mint egy mese. De amint hallottam, a nyáron szándékában van Chicagot meglátogatni.

— Ha Chicagoba jön, akkor kérem hozza őt ide, hadd álljon gépem elé órával a kezében és számolja, mennyit töltenek óránként; azután szorozhatja az összeget és majd megkapja a végeredményt. Megteszi e szíveséget?

— A legnagyobb készséggel.

— Tehát viszontlátásra a nyáron.

Öt perccel később nem a villamoson ültem egy emlékekkel gazdagabban, a miért a gyár tulajdonosának örökké hálás leszek.

Az olasz borvám ellen. Budaörs, Budakesz, Torbágy és vidéke szőlőtermelői a múlt napokban tiltakozó nagygyűlést tartottak az olasz borvámkedvezmény ellen. A népes értekezlet, amelyen részt vett a kerület országgyűlési képviselője, *Hegedűs Károly* is, egyhangúlag a következő határozati javaslatot fogadta el:

1. A budai szőlővidék termelői tiltakoznak az olasz bornak nyújtandó minden kedvezmény ellen. 2. Csatlakoznak az Orsz. Magyar Gazdaszövetség Egyesület határozatához, hogy az autonóm vámtarifa 60 kororás tételéhez ragaszkodnak. 3. Követelik a terhes boritaladó leszállítását és a házi fogyasztásra szánt bor teljes adómentességét. 4. Kívánják, hogy Ausztriában a magyarhoz hasonló bortörvényt hozzanak. 5. Küldöttséget menesztenek a kormányhoz, amely kivánásait előadja.

Szőlőgazdák népgyűlése Almádiában. A népgyűlést *Óváry Ferenc* dr. országos képviselő, mint a Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesülete almádi fiókjának elnöke hívta egybe. A gyűlést megnyitván, többek hozzászólása után a magyar hegyvidéki bortermelés megvédésére a következő egyhangú határozatot hozták: 1. Az olasz bor behozatalát az ország bortermelésére károsnak, megeredhetetlennek tartják és a kormány a behozatalhoz semmi kedvezményt se nyújtson. 2. A boritaladót hasonlóan veszedelmesnek és károsnak és mint ilyen eltörölendőnek tartják. 3. Ausztriában hasonló bortörvény legyen, mint nálunk. 4. A hegyvidék rovására homoki bort ne támogasson a kormány. E célból fölír: a) a vármegye közönségéhez, hogy folyamodjék az olasz bor bebocsátása ellen és a boritaladó leszállításáért a kormányhoz. b) A vármegye országgyűlési képviselőit fölkeri a mozgalom támogatására. c) A vármegyei gazdasági egyesület kéressék föl ezen ügy pártolására. d) Küldöttség menjen a kormányhoz, hogy az olasz borra 20 arany forint vámot vessen. A kívánalmakat küldöttség viszi jövő héten a miniszter elé.

A főváros szőlője. A földmívelési miniszter költségvetésébe fölvetve a fővárosi szőlőtelep bérletét. A megokolásban elmondja a miniszter, hogy a főváros a 79¹/₂ katasztrális hold nagyságú szőlőtelepet azért létesítette, hogy előmozdítsa a dunajbóparti részen elpusztult szőlők fölújítását. Ezt a célt elérte a főváros, másrészt megfelelő szakszerű szolgálati szervezet hiányában a telepet mintaszőlőnek áldozatok nélkül fentartani nem tudta. Kénytelen tehát a város a szőlőt gazdasági üzemmé átalakítani, vagy a telepet mezőgazdasági célra értékesíteni. A két mód közül egyiket sem tartja jónak a kormány, mert szükség van a minta-szőlőtelepre. A kormánynak azért is szüksége van a telepre, hogy a kísérleti állomásnak megfelelő gyakorlóteret biztosítson. A miniszter tehát megegyezett a fővárossal, hogy a szőlőtelepet évi 10.000 koronáért bérbeveszi.

Háborúság az olasz borvám miatt. Az olasz bor vámkedvezése egyre hevesebb vitát teremt. *Tallavignes*, a francia bortermelés felügyelője szolt hozzá egy párisi szaklapban. *Tallavignes*-t a francia kormány 1896-ban tanulmányútra küldte Magyarországra és Ausztriába. Ezen az úton megismerte borpiacunkat és arra a tapasztalatra jutott, hogy a francia bornak jó kelete lenne nálunk, ha annyi vámkedvezést kapna, mint az olasz bor. *Tallavignes* ismerteti cikkében a magyar és az osztrák borkereskedelemnek az olasz kedvezmény ellen elfoglalt álláspontját s ezt mondja: Látni való, hogy *Miraglián*nak nem fog könnyen sikerülni az ellenkezés hullámaint elsimítani. Az olaszoknak teljes simulékonyságára lesz szüksége, hogy más módon ismét kijárja az olasz bornak valamely külön kedvezményben való részesülését. Mi denesetre szükséges,

hogy mi ezután is nyitva tartjuk szemünket. *Tallavignes* szóvá teszi azt az ismeretes tervet is, hogy az ősszel behozandó kétszáz ezer hektoliter olasz bort különös kedvező vámmal hozzassák be. *Tallavignes* erre azt mondja: Ha ez a hír valóban bizonyul, akkor Franciaországhoz egyetlen válasz méltó: a Magyarországhoz és Ausztriához való kereskedelem politikai viszony megszakítása. Mi kevesebbet veszítünk e mellett, mint a monarchia. Ez a kijelentés természetesen semmivel sem járul hozzá a megoldáshoz, amelyről különben kétféle hír kering; arról van szó, hogy a Franciaországgal félesztendei fölmondásra kötött szerződést föl bontsuk azért, hogy az olasz bort a következő újtól fogva újra részesíthessük kedvezésben és hirt jár annak is, hogy monarchiánk és Olaszország a francia kormányt bizonyos kárpótlásért rá akarja bírni a kedvezésről való lemondásra. Ez az utóbbi hír nagy nyugtalanságot keltett a bortermelők és kereskedők között, bár kivétel lehetetlennek mondják arra az esetre is, ha Franciaország beleegyeznék is a cserébe. Más bortermelő államokkal is van legtöbb kedvezményes szerződésünk és nincs szándékunkban, hogy ezeknek az államoknak legtöbb kedvezményi jogát a határvaám-kedvezmény ürtügye alatt továbbra is kijátszunk.

Egyletek, szövetkezetek.

A székesfővárosi Kisvendéglősök és Korcsárosok Ipartársulata 1904. május 17-én alakította meg a kebelében működő állandó rendező-bizottságot.

A rendező-bizottság a következőképp alakult: Elnök: *Hecker Lajos*, alelnök: *Steiner Pál*. Ellenőrök: *Eisenbacher György* és *Piltz Manó*. Jegyző: *Simoray Lajos*. Tagjai: *Kriszt Károly*, *Richter Károly*, *Korl István*, *Noficzér Károly*, *Roth Jakab*, *Kerécz Ferenc*, *Jakus János*, *Kása Géza*, *Heinisch József*, *Bakó István* és *Weisz Ferenc*.

A rendező-bizottság feladata a vendéglői ipar körül felmerülő szabálytalanságok megszüntetése, illetve az ipar fejlesztése körül teljesítendő munkálatok végrehajtása.

Az ipartársulat részéről közlés végett beküldött ezen közlemény közzététele alkalmával kérdezzük, hogy a f. évi április 14-iki közgyűlésen kilátásba helyezett *rendkívüli közgyűlés* mikor hivatik egybe, illetve mikor tartatik meg? *Szerk.*

Állásközvetítés. A M. P. O. E. igazgatósága felhívja a vidéki kartársakat, hogy ott, ahol a M. P. O. E.-nek még nincs választmánya és az egyesületbe belépni óhajtának, annál is inkább forduljanak bizalommal az igazgatósághoz, hogy állás-változtatás esetén minél előbb új álláshoz juthassanak.

Azon álláskeresőket pedig, akik az egyesületnek még nem tagjai, értesíti, hogy előjegyzés céljából az igazgatóságnál jelentkezzenek. Az elhelyezés díjtalan.

A főnök urakhoz a Mope kérelmet intéz, hogy összes személyzetüket a Mope kebelében működő elhelyezőiroda útján szerezzék be, mely erkölcsi támogatást az egyesület mindenkor teljesen megfelelő, megbízható erők ajánlásával viszonzoz.

A szegedi országos gyűlésről lapunk zár-takor kaptunk rövid értesítést, mely szerint az országos pincér-gyűlés nagyszámú látogatottság mellett, *Juranovics Ferenc* elnöklete alatt tartott. Ülés után, délután megkoszorúzták a Kossuth-szobrot, este pedig díszes lakomára gyűltek össze a Csikós-féle vendéglőben. — Az országos gyűlésről jövő számunkban hozunk bővebb tudósítást.

HIREK.

Felkérjük tisztelt előfizetőinket, hogy lakás- vagy helyváltoztatás esetén bennünket értesíteni szíveskedjenek, hogy a lap pontos küldésében fennakadás be ne álljon.

Kiadóhivatal.

Hymen-hír. *Mittermayer* Mihály pincér-kartársunk e hó 10-én vezette oltárhoz *Hell Boriska* kisasszonyt. Zavartalan boldogságot kívánunk.

— Özv. *Melczér* Rozália vendéglősné (Gizella-út 13. sz.) jegyet váltott *Rusz György* vendéglőssel (Bálvány-utca 16. sz.)

Gyász-hír. *Böhm* Mihály keszthelyi bornyagkereskedőt súlyos csapás érte. Jenő fia nagykanizsai törvényszéki aljegyző, hosszú szenvedés után élete tavaszán elhunyt.

Vendéglősök sérelme. A Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége nevében *Gundel* János elnök terjedelmes emlékiratot nyújtott be a pénzügyminiszterhez. Ebben az emlékiratban a vendéglősök különféle panaszainak és sérelmeinek orvoslását kéri a szövetség. Főbb panaszai, hogy az 1899. évi XXV. törvénycikk rendelkezéseit meg nem tartják, hogy az italmérsi engedélyeket fölös számban adják és hogy a szatócsok jogtalan konkurenciát fejtenek ki a palackborok eladásával. Panaszok továbbá a termelőknek nyújtott boritaladó kedvezményei miatt, amelyeknek kiterjesztésére irányulnak az újabb törekvések, valamint a fogyasztási szövetkezetek korcsmatartása miatt. Az emlékirat, amelyben a vendéglősök azt is kéri, hogy a fővárosban hasonlóan a vidéki szállókban, vendéglőkben és kávéházakban is lehessen dohány-különlegességeket árúsítani, a szállós- és vendéglősipar gazdasági jelentőségére való hivatkozással kéri a föl sorolt sérelmek orvoslását.

Szeszkiállítás Budapesten. A bécsi szeszkiállítás sikere arra bírta a Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Egyesületét, hogy hasonló kiállítást rendezzen Budapesten. Ebben az ügyben *Rubinek* Gyula országgyűlési képviselő elnöklésével a Közletlen értekezlet volt, amelyen részt vett a Technológiai Iparmúzeum, a pénzügyi, kereskedelem-ügyi és földmívelésügyi miniszterium, az O. M. G. E., az Ipari Szeszgyárosok Egyesülete, az Országos Iparegyesület, az Ecetgyárosok Országos Egyesülete, a Szeszszabadraktárosok Országos Egyesülete stb. Fölmerült a terv, hogy még az év folyamán rendezék a kiállítást, lehetőleg a bécsi kiállítás anyagának felhasználásával. Az értekezlet az idő rövidege miatt ezt a tervet eljettette és elhatározta, hogy 1905-ben rendez nagyobb szabású kiállítást a fővárosban. Beható vita indult ezután meg és a vita eredményeként az értekezlet elhatározta, hogy a kiállításnak a szesz technikai fölhasználását bemutató része nemzetközi lesz, amelyre meghívják a francia, német, orosz és osztrák kiállítókat. A szesztermelési részt, amelynek keretében bemutatják a burgonyamivélést, a burgonyamivelő eszközöket és gépeket, esetleg söripari és komlókiállítását, az értekezlet országosnak tervezi. A kiállítás idejének megjelölése, úgyszintén az előkészítő-bizottság kiküldése egy legközelebbi értekezletnek lesz föladata. Fölmerült az értekezleten az a terv is, hogy a kiállítást az antialkoholistáknak jövő pünkösdkor tartandó nemzetközi kongresszusával egyidejűleg rendezzék. A végleges döntést későbbre halasztották.

Az öreg honvédek bora. Szüret idején egyik-másik szőlőgazda egy kis borkóstolót küld a negyvennyolcas honvédek menedékháza lakóinak. A fogyasztási adót az öreg honvédeknek kell megfizetniük. De nagyobb bajuk, hogy a rendes szállítójuk sem tud

jó bort szállítani azért a pénzért, ami a menedékház vezetői azokról kerül. Pedig nagyon szeretnék öreg napjaikra egy kis jó bort inni. Meg is kérték a főváros tanácsát, hogy engedje el nekik a fogyasztási adót. Ezt csak megérdemlik a fővárostól. A tanács még nem inerte el a kérelmüket. Nem akart részt tenni azon, hogy a fogyasztási adót mindenkinek meg kell fizetnie, de nem akarta megtagadni a nagy idők tanúinak igazán méltányos kérelmét sem. A pénzügyi bizottság mai ülésén Polonyi Géza interpelláció alakjában szegődött az öreg honvédek kérelmének a védőjeül. S mindjárt megmondta a módját is. Arra kérte Matuska Alajos polgármestert, hogy a tanácsban tegye meg az indítványt, hogy a főváros azt az összeget, amit a menedékház évenként borfogyasztási adó címén fizet, segítség címén adja vissza. Körülbelül száz koronáról van szó. Az igazán nem fontja meg a főváros budgetjét, derék honvédeinket pedig egy kis jó borhoz juttatja. A bizottság tagjai egyhangúlag csatlakoztak Polonyi kérelméhez.

Esküdtszéki tárgyalás. Nagykanizsán a legközelebbi esküdtszéki tárgyalás június 3-án kezdődik és június 8-ig tart. A választottak közül ítéletet mondanak egy érettségizett ifjú fölött, aki nyomorgó kis testvéröccsét agyonlőtte, hogy megmenesse szünevéséről. Nagykanizsáról esküdtszéki behívottak: Stieder Lajos ügyvéd, Bozay Bálint vendéglős, Schleifer Izidor kereskedő, Horváth Károly főszámvevő.

Sörtermelésünk ötven év óta. Az osztrák sörfőzők szaklapja most megjelent számában közli Magyarország és Ausztria sörtermelésének kimutatását az elmúlt ötven esztendőről. Bár a kimutatás nem részletezi, hogy mennyi jut a produkcióból Magyarországra, így is érdekes és tanulságos. Az első esztendőben, 1854-ben 2882 sörfőzőben 5,630.000 hektoliter sört készítették, amiért 17.770.190 kor. adót kellett fizetni. Mindjárt ettől az esztendődtől kezdve évről-évre csökken a sörfőzők száma, a produkció azonban emelkedik. A sörpar gyorsabb fejlődésének éveit ezek, mivel az apró, kezdetlegesebb berendezésű telepek helyettegyre nagyobb és tökéletesebben felszerelt gyárak támadnak. Az 1871-ik esztendőben már csak 2368 sörfőzőben dolgoznak, termelésük azonban meghaladja a tíz millió hektolitert s az adó 43,281,786 kor. tesz ki. Három esztendővel később, 1874-ben 13,082.570 hektolitert termelnek 2301 gyárban, de a következő esztendőben egy millió hektoliterrel csökken a produkció s a csökkenés 1880-ig folytonos. Ebben az esztendőben már csak 10,699.462 hektolitert termelnek. A következő év már kedvezőbb eredménnyel végződött, a haladás ettől fogva állandó, hanem is nagymértékű. Az utolsó tíz esztendő eredményeit ezek a számok mutatják: 1893-ban 1667 sörfőzőben 17,511.664 hektoliter a termelés, az adó 66,678.720 korona; 1894-ben 1779 sörfőzőben 18,351,777 hektoliter és 69,896.116 korona; 1895-ben 1747 sörfőző 19,448.993 hektoliter és 75,433.372 korona; 1896-ban 1725 sörfőző, 20,346.332 hektoliter és 77,833.726 korona; 1897-ben 1662 sörfőző, 20,823.333 hektoliter és 79,459.204 korona; 1898-ban 1602 sörfőző, 21,035,689 hektoliter és 80,346.672 korona; 1899-ben sörfőző, 21,291.967 hektoliter 81,583.025 korona; 1900-ban 1526 sörfőző, 21,546.679 hektoliter, 81,616.920 korona; 1901-ben 1483 sörfőző, 21,312.988 hektoliter, 81,328.733 korona; 1902-ben 1456 sörfőző, 20,686.423 hektoliter. 79,224.362 korona, a kimutatás utolsó esztendőjében, 1903-ban pedig már csak 1436 sörfőző, 20,642.928 hektoliter és 79,362.671 korona. A kimutatás szerint az utóbbi esztendőben is hanyatlott a sörpar, de hogy a magyar-

vagy az osztrák, azt nem ez a kimutatás mondja meg, hanem a mi külön statisztikánk, amely sörparunk helyzetét elég jól mutatja.

Közös jegy hajóra és vasutra. A svábhegyi fogaskerekű vasut és a budapesti csavargőzös átkelelési és hajós-részvénytársaság május 15-étől kezdve első osztályú csavargőzös téríjegygyel kombinált mérsékelt árú fogaskerekű vasuti téríjegyeket bocsát ki, összesen 80 fillér árban. Ezek a jegyek az idén érvényesek és külön-külön bármikor használhatók. A csavargőzösről szóló szelvények bármely átkelelési vonal egyszeri igénybevételére jogosítanak, míg a fogaskerekű vasuti szelvények Városmajor-Svábhegyre és vissza érvényesek. E jegyek a svábhegyi fogaskerekű vasut állomásain és a csavargőzös-társaság összes pesti és budai állomásain válthatók.

A szökött rab végzete. A kecskeméti börtönből az épület, tetején keresztül megszökött Neboda Pál rab, akinek három esztendőig kellett volna ülni. Neboda alig hogy kijutott a börtönből, máris gonoszúságra vetemedett. Ejnek idején feltörte egy szatócs üzletét, jól megrakodott mindenféle holmival, aztán odébb akart állni. A félegyházi csendőr-őrszár az azonban épp akkor jött arra s igazolásra szólította föl Nebodát, aki válasz helyett futásnak eredt. A csendőrök erre utána lőttek. Neboda összeesett, egy golyó a hasába, a másik a felső combjába fúródott. Sebei halálosak. Neboda már tizenöt esztendőt töltött rabságban s ezúttal már harmadszor szökött meg. Legutóbb a kecskeméti esküdtszéki bíróság ítélte el azért, mert sgorát agyonverte. Neboda sebeibe behalt.

Gyilkosság a Duna közepén. Tragikus sors érte a Dunagőzhajós Társaság egyik alkalmazottját a Dunán. Még Linzben történt, hogy a 212. számú vonatott hajó kormányosa fölvette Papp Dezső borbélyt a hajójára, de kikötötte, hogy dolgoznia kell, aminek fejében aztán elszállítja őt Budapestre. Papp Dezső munkába állott, de a hajón úgy viselkedett, mintha ő lett volna az úr. Emiatt Jakab Gáborral, az egyik matrózzal minduntalan összetűzött s a kormányosnak kellett közbe lépnie, hogy a civódásnak véget vessen. A Gran-gőzös hozta le 212-es teherhajót Linzből. Alkalmazottai Nagymaros és Verőce közt ismét összeveszték. A kormányos a kormánykereket nem hagyhatta ott, nem békíthette őket s Papp és Jakab közt véres harc keletkezett. Papp hirtelen nagy kést rántott elő s szíve alatt megszúrta Jakabot. A sebesültek még volt annyi ereje, hogy gyilkosát a hajóról magával rántsa a Duna hullámaiba. A gőzösnök azonnal jelt adtak a megállásra s amíg a hajósnép egy része a sok vért vesztett Jakab segítségére sietett, másik része a gyilkost köztözte meg, kit csolnakon a partra szállítottak s a verőcei csendőröknek adtak át. A borbélyt az ipolysági királyi törvénytörvényfogházába vitték. Az életveszélyesen sérült matrózt a váci kórházba szállították.

Borzalmas halál. Newyorkban egy Makkarisz nevű milliomosnak Jozefin nevű leánya borzasztó módon pusztult el. A leány ezélt tizenegy nappal nyomtalanul eltűnt és szülői azt hitték, hogy rablók vitték el, akik meg akarják őket zsarolni. Az apa negyezer dollár jutalmat tűzött ki annak, aki lányának nyomára vezet. Tegnap megfajították a leány titokzatos eltűnésének titkát. A gyermek a ház lapos tetején játszott és játék közben beleesett a kéménybe, ahol valószínűleg éhenhalt.

Gyermekek a szomorú fűz alatt. Tragikus esemény történt a minap Esztergomban. Halassy postatiszt három kis fia a szigeten sétálgatott s eközben eljutott a Kis-Duna partjára. Ott egy szomorú fűz alatt, lephentek de a legelevenebb fiú, a kilencesztendős Loránt nem sokáig maradt tétlen s fölmaszott

a fűzfára, hogy sípnek való vesszőt vágjon. A hajló agak nem bírták el a terhet s a fiúcska belebukott a vízbe. Két bátyja, akik közül a legidősebb tizenkét esztendős, segítségére sietett. Az egyik fiú megragadta a fuldokló kezét, a másik pedig a fűrdőházba futott, hogy segítséget hozzon. Nem talált ott senkit. Ezalatt a vízbeesett fiú elmerült, mert bátyja nem bírta föntartani. A vízbeült gyermeket még nem találták meg.

Egy istállótulajdonos, aki hamisan játszik. Csunya turbotrány foglalkoztatja a londoni bíróságot. Sivier, a legismertebb angol istállótulajdonosok egyike, a híres Sceptre nevű kanca tulajdonosa, amely két évvel ezelőtt csaknem megnyerte az angol derbyt, becsületlenség miatt pört indított sir James Duke istállótulajdonos ellen. Duke egy előkelő londoni klubban szemébe vágta Siviernek, hogy olyan ember, akivel nem lehet érintkezni, mert Ausztráliában megölt egy embert, aki adósa volt, ráadásul hamis játékos, azonfölül pedig a derbyben erőszakkal visszatartotta Sceptre-t, hogy egy másik lóval óriás összegeket nyerjen. A tárgyalás ebben a pörben már négy nap óta tart s kiderült, hogy Sivier rendkívül mozgalmas múltú ember. Több ízben gyanúsították már azzal, hogy hamis játékos. Monte-Karlóban és más helyeken állítólagos hamis játéka miatt már több ízben volt kellemetlensége, Ausztráliában pedig börtönben is ült. Háromszor került csödbe s csak csodálkozni lehet azon, hogy az angol turfban olyan előkelő szerepet játszik. A tárgyalás, amely előeláthatólag még sok kínos meglepetést fog hozni, még nem ért véget.

Franciaország 1903. évi bortermése. A francia földművelésügyi miniszter által közölt kimutatás szerint Franciaország 1903. évi bortermelését összesen 35,402.336 hektoliterre becsülték, 1902. évi termés végeredményénél tehát 4,447.000 hektoliterrel volt gyöngébb, az utolsó évtized termésközélinekén pedig 8,418.367 hektoliterrel maradt mögötte. Algéria mintegy 6.600.000 hektoliter bortermelésével együtt a francia bortermés az 1903. évben mintegy 42 millió hektoliterre tehető. Gironde vármegye bortermését 2.097,520 hektoliterre becsülték, tehát ez a megelőző évnek majdnem egyharmadával gyöngébb s így mennyiségileg Gironde megyének az utolsó évtizedben a leggyöngébb termései közé tartozik. Az 1903. évben az előző évi borterméssel szemben mutatkozó 4¹/₂ millió hektoliter termésvesztése első sorban a kedvezőtlen időjárásnak tudható be, amely a szőlő normális fejlődését akadályozta. A tavaszi fagy a francia szőlőhegyeken sokfelé tetemes kárt okozott, főleg a déli részeken volt nagy a fagykár, míg a többi részeken a tavaszi nedves időjárás a szőlő virágzására volt káros hatással és a szőlőbetegség terjedését is elősegítette. A termelt bor minősége jobbnak bizonyult, mint kezdetben remélhető volt. Főleg az ország déli részében szűrték jó bort.

ÜZLETI HIREINK.

Kávéház-megnyitás Rabszky Zsigmond előnyösen ismert és széles körben kedvelt főpincér a budai oldalon, az Erzsébet-híd közvetlen közelében újonnan épült Döbrentei-tér 6. sz. alatti helyiségeket bérbe vette és azokat elegánsan s ízlésesen berendezve a nagyközönség részére e hó 21-én, szombaton megnyitja. Melegen ajánljuk ez új vállalkozást a közönség becses figyelmébe és bizton hiszszük, hogy Rabszkyt mint kávéháztulajdonost is csakhamar megkedvelik látogatói.

Györi Mihály, széles körben ismert jónévű főpincér a Gerlóczy-utca 2. szám alatti Köz-

ponti-Vásrosház Vurglits Antal-féle vendéglőt átvette é azt újonnan berendezve, megnyitotta. Győri kitűnő szakképzettsége előre is biztosítja az üzlet legjobb jövőjét.

Vendéglő-megnyitás. *Löwenberger* Márton József-körút 75. szám alatt é hó 14-én nyitotta meg jól berendezett vendéglőjét. Naponta friss csapolású Steinfeldi sört mér. Hiszszük, hogy jó boraival és kitűnő konyhájával csakhamar megnyeri a közönség tetszését.

Árverés. Üllön, az országot mellett, halálest miatt, jóforgalmú vendéglő árvereztetik el. Árverés a község házában é hó 26-án.

Üzletáthelyezés. *Mohus* Ferenc kartársunk, az Egressi-út 18. sz. alatt levő, a »Nagy számár«-hoz címzett vendéglőjét á csömöri út és Gizella-út sarkán levő helyiségbe teszi át. Vendéglőjét itt jól é újonnan berendezve, június hó 1-én nyitja meg. Az új vállalathoz sok szerencsét kívánunk.

Üzletmegnyitás. *Vurglits* Antal régi és jó hírnevű vendéglős Janisch-féle, Kerepesi-út 29. szám alatt levő vendéglőt megvette és azt újonnan átalakítva, május hó 28-án megnyitja. Derék kartársunk vállalatát örömmel ajánljuk a n. é. közörség figyelmébe.

Kardos József általános kedveltségnek örvendő, Baross-utca 6. sz. alatt levő vendéglőjét újonnan berendezve és diszesen átalakítva é hó 17-én nyitotta meg. Jó magyar konyháját és tiszta borait előnyösen ajánljuk.

Tompa József kartársunk, III. ker. Zsigmond-utca, a Lukács-fürdővel szemközt levő vendéglőjére hívjuk fel úgy a vidéki, mint a fővárosi közönség figyelmét. A környéken itt kaphatók a legolcsóbb és családi szobák, mindenkor friss és izletes ételek, saját termésű borok és naponta frissen csapolt sör.

Helyváltások. *Schretnér* Márton, a fővárosi főpincéri karnak ismert és kedvelt alakja Chrobok V.-féle étteremben VI. Teréz-körút 43. a szám alatt a főpincéri állást tölti be, mellette mint éthordók *Odor* Zsigmond, *Nagy* Mihály, *Veres* Gyula, mint borfűk pedig *Wíndt* Imre és *Hacker* Nándor működnek. — *Bálint* Lajos az 1898. év óta az alvácai fürdő vendéglőjének minden nyári évadon főpincére, a főpincéri állást a jelen évadban ismét ott tölti be. — *Unterreiner* Vince, a Tusnádfürdői »Gyógyterem« főpincéri állását foglalja el. — *Bognár* Károly a kassai Széchényi-sziget kioszkjának főpincéri állását tölti be. — *Babista* József a Margitszigeti Kaps J. fogadójának hosszabb időn át volt szobafőpincéré a városligeti »Fővárosi pavillon« nagyvendéglő főpincéri állását foglalja el, míg a fizetőpincéri állást mellette: *Fábos* Ödön tölti be. — *Tatay* Pál a szatmári honvéd-sörcsarnok és étterem főpincéri állást tölti be. Ugyanitt éthordók *Kövesi* Károly és *Halabás* József, borfűk *Tencsi* István. — *Garger* Pál, a szatmári Pannonia szálloda étterme főpincéri állását foglalta el. — *Wolf* György a Hévízi »Mexikó« vendéglő főpincéri állását foglalta el. — *Lementzey* Károly Tereza-fürdő a Pösch »Korona«-szálló főpincéri állását foglalja el. Ugyanitt a Jellasics-féle vendéglő főpincéri teendőit *Weber* Károly látja el. — *Pimperl* János a szombathelyi vasúti vendéglő III. oszt. éttermei főpincéri állását tölti be. Ugyanitt *Valachy* János a Deák-parki étterem főpincéri állását foglalta el.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK.

A dominó-játék eredete. A dominó-játékot a conte-casinoi kolostor barátai találták fel. A zárda lakói ugyanis egy napon olyan társasjátékot kerestek, amely mindnyájukat elszórakoztassa, anélkül, hogy némasági fogadalmukat meg kelljen törniök. Két barát ekkor több kocka-alaku kódarabokat szerettek, különböző számú pontokkal látta el azokat s azután felváltva, bizonyos megállapított szabály

szerint, egymásmellé rakta. A nyertes fél úgy adta értésére társának a játék eredményét, hogy a vecsernye-ima kezdő szavait halkán elmondta! „Dixit Dominus Domino meo.“ A játék csakhamar nagy népszerűsége talált s a megengedett szórakozások kategóriájába sorozódott. A nép is eltanulta a barátoktól, de minthogy a latin nyelvhez vajmi keveset értett, csak éppen a „Domino“ szót jegyezte meg és azt használta a játék befejezésénél. A „Domino“ elnevezés csakhamar kiterjedt az egész játékra s még ma is ez a neve.

Dohányzó királynék. Sokan vannak az urak között, akik megszólják a dohányzó nőket, ha ők maguk vígan eregetik is a füstöt. Bajos volna eldönteni, igazuk van-e, vagy sem, de szerencsére ezt a kérdést nem is kell eldönteni. Amelyik nő nem dohányzik, az bátran tarthatja a nők füstölését helytelen dolognak, aki meg dohányzik, az úgy sem törődik ezzel a véleményével. Akár szép a szokás, akár nem szép, bizonyos, hogy nagyon előkelő dámák is hódolnak neki, olyanok is, akik koronát viselnek. A legsikkesebb királynő, Amália, a portugál király szépasszonyfelesége valóságilag dohányos, naponkint elszív húsz-harminc cigarettát, még pedig minden cigarettázó ember jogos csodálkozására: német cigarettát, amit külön készítenek neki egy drezdai cigarettagyárban. Az édesanyja, a párisi grófné, erős havanna szivarokat szívott és napjában nem is keveset. Cigarettázik a cárné is, de csak akkor, ha — ír. Az írőasztalán gyönyörű készlet van: egy arany cigarettás-doboz tele nagyon könnyű, finom egyiptomi cigarettával, ezüst gyújtótartó és ezüst hamutartó. Ha a cárné levelet ír, vagy mikor rajzol, tudvalevőleg ez a kedves passziója, sűrűn rágyújt egy-egy cigarettára. Az olasz királyné is elszív néha, bár meglehetősen ritkán, egy-egy cigarettát. Annál többet füstöl a spanyol király édesanyja, Mária Krisztina özevgy királyné: negyven-ötven cigarettát is egy nap. Erzsébet román királynénál mindig van egy gyönyörű cigarettatárcsa, tele finom cigarettával; de ő csak — kinnál cigarettával, maga nem él vele. A legnagyobb ellensége a füstölésnek a legelső dohányos király felesége, az — angol királyné.

Dohányos emberek figyelmébe. *Caxe* dr. érdekes cikket írt a dohányzásról a *Revue*-be. A cikk arról szól, hogyan lehet a dohányzást teljesen ártalmatlanná tenni. A legegyszerűbb és legbiztosabb mód természetesen az, hogy — le kell szokni róla. Ezt azonban már legalább is ezerszer annyi ember próbálta, mint a hányaner — csakugyan sikerült. *Caxe* dr. tehát azoknak ad megszívlelni való tanácsot, akiknek ez nem sikerült. Akik egészségesek akarnak maradni, de füstölni is akarnak, *Caxe* dr. ezt az egy dolgot megengedi nekik, de az engedelmet körülhatárolja — nyolc tilalommal. Ez a nyolc paragrafus a következő:

1. Erős szivart szívni nem szabad.
2. Rossz szivart szívni nem szabad.
3. A szivart csak a közepéig szabad elszívni.
4. A kialudt szivarra újból rágyújtani nem szabad.
5. Zárt helyen sokat füstölni nem szabad.
6. A szivar végét rágni nem szabad.
7. Olyan szivarszipkát kell használni, amelyben pamutból készült kis szita van. Ez megrostálja a füstöt, é a nicotin nagy része rája rakodik és így ártalmatlanná lesz.

8. Otthon csak lehetőleg hosszúszerű pipát szívjon az ember. Ez még a leg-egészségesebb füstölő szerszám.

Ezt a nyolc paragrafust *Caxe* dr. szerint táblácskán minden trafikban ki kellene függeszteni. De mit szólnak a trafikosok például a második ponthoz?

Az alvajáró. A spanyol orvosok sokat foglalkoznak egy *Purellez* Márta nevű leánnyal, aki mint alvajáró nagy hírré tett szert. A legtöbb ember, mikor álmodik, tagjait izgatóttan mozgatja, sőt a gyöngébb idegzetű emberek beszélnek is álmodban. Az álmot rendszeren a napi eseményekkel van összefüggésben és benne mintegy folytatódnak és ismétlődnek az ember környezetében történő dolgok. Természetes tehát, hogy az alvó olyan gépies, reflexmozgásokat végez álmodban, melyek a különféle lelki állapotokat kísérik vagy kifejezik szokták. Az alvajáró elevebben látja az álmot és ennél fogva a mozdulatai is kifejezőbbek és határozottabbak lesznek. Akik nagyobb fokban szenvednek e betegségben, alvó állapotban néha olyan dolgot végeznek, melyek öntudatos működésnek látszanak. *Purellez* Márta tizenhét éves korában ritka szép leány volt, de mindig meglátszott arczán az ideggyengeségnek és a vérszegénységnek nyoma. Özvegy édesanyját egy éjszaka cselédei meggyilkolták s a fiatal leányt anyja halálán érzett bánata annyira lecsujtotta, hogy beteg lett és majdnem fél-éven keresztül ágyban fektött. Néha órákon keresztül öntudatlan állapotban volt s ilyenkor zavaros dolgokat beszélt össze-vissza és látszott rajta, hogy képzelt lényekkel küzdök. Betegségéből fölgyógyult, de azután is nagyon gyöngé maradt. Naponkint több órát töltött a temetőben anyja sírjánál és sokat buslakodott kertjükben egy orgonafa árnyékában, hol egykor anyja is szívesen tartózkodott. Egy alkalommal ápolónéja éjszaka nem találta ágyában, keresték s a kertben akadta rá. Ott ült az orgonafa alatt, szeme csukva volt és mintha álmodnék, halkán beszélgetett. Azután éjszakánként rendszeren megtette ezt az utat; sőt egyszer kiment a temetőbe is. Az orvosok nem tudtak rajta segíteni s most, hét év után, betegsége annyira fokozódott, hogy most napközben is elalszik. Ilyenkor kissé idegesen küzdökdi magával, majd lassan fölkel és elmélázva megindul szokott sétáira. Fel is öltözködik és halkán köszön, mintha valakitől bucsuznék. Az utcai zaj nem ébreszti föl, mert az orvosok szerint ilyenkor érzékszervei eltompulnak, nem hall, a tárgyakat csak nagyjából tudja megkülönböztetni, az ízek iránt pedig teljesen érzéketlen. Mikor fölébred, semmire sem emlékszik. Megtörtént vele, hogy mielőtt elindult volna, imádságos könyvét kereste; e helyett azonban egy üvegpalackot adtak a kezébe. Hosszasan nezegette és halkán sugdosott, mintha imádkoznék. Az üveget véletlenül kiejtette a kezéből s ez széttörtött. Erre sem jött zavarba, lehajolt s egy nagyobb cserepet vett föl, betette a szekrénybe, mintha csak imakönyvét tenné vissza. Mikor ágyába akart visszatérni, ágát elvettek helyéről; lefeküdt az ágy helyén a földre s ott jóízűen aludt tovább. Ilyenkor már föl lehet költöni. Rendszeren kimerült és fejfájásról panaszkodik. *Purellez* Márta betegsége érdekes, mert ritka eset, hogy az alva áras és az alva beszélés még külön-külön is ennyire kifejlődjék valakiben. Az alvajárók a külvilág iránt érzéketlenek és csak anyiban vesznek tudomást a létező dolgokról, amennyiben azok álmoképeikkel vor atkozásban vannak; ez a mindennapi, megszokott cselekvésnek gépies elvégzésében nyilvánul. Az alvabeszélés inkább szellemi működés és gyakoribb az alvajárásnál.

SZERKESZTŐI POSTA.

H. V. úrnak Budapest. Tárcacikkét köszönettel vettük és kitűnő közleményét lapunk egyik következő számában hozzuk.

K. A. úrnak Nagyvárad. Szíves tudósításáért fogadjuk köszönetünket. Üdvözlét!

St. M. úrnak Budapest. Némethől fordított tárcaközleményének annál is szívesebben adunk helyet, mert a tárgy rendkívül érdekessége mellett, jó irányú, magyaros fordítása arra vall, hogy tollát eredeti dolgozatra is használhatná. Kezdetnek ez nagyon is dicsérendő munka és elvárjuk, hogy a sikeres kezdet további munkálkodásra serkentse.

Adás-vétel.

Tudván azt, hogy becses lapjában az üzletek adás-vételéről hirdetések közöl, hajlandóan mutatkoznék lapjának becses olvasói között az ilyenféle üzletek közveitői szerepét elvállalni.

Sok évi tapasztalatom meggyőzött arról, hogy az üzleteknek adás vétele alkalmával úgy az eladónak, mint a vevőknek okvetlen szükségük van lelkiismeretes közveitőre, aki magán viseli mindkét fél érdekeit, anélkül azonban, hogy a már elharapózott visszaféléseknek bármelyikét is felhasználja. A közönség legnagyobb része bizalmatlanul fordul el az ügynököktől, mert azok rendszeren saját érdekeiket tartják szem előtt és nem sokat törődnek az érintkező felek közös ügyeivel.

Manapság már száma sincs azoknak az irodáknak, melyek minden szakértelem nélkül közveitéseket vállalnak el s az erőszakos rábeszélés, nagytítások, valótlán és sohasem létezett bementások stb. eszközökkel az üzletet megkötötték, hallatlan összegekre rúgó proviziókkal állanak elő.

Nem lehet csodálni tehát, ha ily tisztességtelen eljárások következtében a nagy közönség irtózik az ügynökökkel való érintkezéstől.

S ezt csak is az ön becses lapjában való közlésekkel lehet a n. é. közönség érdekében jóvá tenni olyképp, hogy a szálloda, kávéház, vendéglő s korcsmai üzletek kívül csakis az ezekhez tartozó felszerelések közveitőinek a következő feltételek mellett:

100—300 frtig	10%
300—500 »	7%
500—2000 »	5%
2000—10000 »	4%

azonfelül pedig 3% közveitési-díj mellett sem az eladó, sem a vevő nincs megzsarolva.

Szállodai üzletvezető és könyvelő,

ki ezen minőségben már több elsőrangú szállodában működött s igen jó bizonyítványokkal rendelkezik s több nyelvet perfect folyékonyan beszél és irásban, állást keres. Hasonminőségű állásokon kívül elfogad fürdő gondnoki vagy igazgatói állást, melyeknek betöltésére széleskörű ismeretek és gyakorlati tapasztalat képesítik.

Vendéglő megnyitás.

T. cz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **VIII., József-körút 75. szám alatt**

vendéglőt nyitottam.

Főtörökvésem az lesz, hogy a nagyérdemű közönséget úgy az ételek és italok, mint a kiszolgálás tekintetében teljesen kielégítsem. Magamat szíves jó indulatukba és becses pártfogásukba ajánlva, maradtam

Budapest, 1904 május hó 14-én

kiváló tisztelettel

Löwenberger Márton
vendéglős.

Steinfeldi sör. — Naponta friss csapolás.

Adás-vétel.

Az alábbi hirdetők címei lapunk kiadóhivatalában (József-körút 13.) Umlauf Miklós urnal tudhatók meg.

Kereslet:

Szálloda vidéki nagy városban, 30—60 szobával megvételre kerestetik.

Beszálló vendéglő nagyobb községben megvételre kerestetik.

Ecet-gyár, jó forgalmú, megvételre kerestetik.

Kinálat:

Jó karban levő két ajtós jégszekrény, Tóth Károlynál, Fráter-utca 29. sz. a. azonnal eladó

Uj Gramophon mely a kisvendéglősök bálján lett bemutatva és kiténtetve, olesó áron eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Jó karban levő Gramofon 80 koronáért azonnal eladó. Cím kiadóhivatalban.

Bor. 30 hektoliter Muskatály, 3 éves, 20 hektoliter Rízling, 3 éves, 16 hektoliter Rízling, 6 éves, palackozott, olesón eladó.

Szálloda, kávéház, vendéglő vidéken bérbe s eljegyzésben. Vevők, bérlők forduljanak teljes bizalommal hozzám, amennyiben célon lelkiismeretes és pontos kiszolgálásom által a n. é. közönség teljes meglegedését kiérdemelni.

Vendéglő, kávéház elszámolásra, bérbe, s eladásra, kisebb-nagyobb szabású üzletek a főváros és környékén nagy választékban elő vannak jegyezve. Az elszámolási üzleteknél készpénz óvadékkal nem követtetik, csak az átvett ital után járó esetleges kiízetést.

Vendéglő, általánosan elismert régi jó üzlet, amelyben a jelenlegi tulajdonos 7 éven át a rossz viszonyok mellett szép kis vagyont szerzett, előnyös feltételek mellett eladó. **Olesó házber.**

Vendéglő, jó és forgalmas helyen, ahol a konyha jó árak mellett erősen megy, előkelő vendégek által látogatott üzlet, erős italforgalom, bárkinél melegen ajánlom, ezen ritka alkalmi üzlet átvételéhez 3000 forint okvetlen szükséges.

Vendéglő, szép kerthelyiséggel, téli és nyári üzlet, állandóan munkások által látogatott, akik jó bánásmódot és tisztességes kiszolgálás mellett, hitel nélkül, napi 60—70 ft forgalmat csinálnak, biztos és jövedelmező üzlet 1500 frtért eladó, 1000 frt elég az átvételhez.

Kávéház, nagyobb szabású, a fővárosban közismert jó nappali és éjjeli üzlet, tulajdonos súlyos betegsége miatt igen előnyös feltételek mellett eladó.

Kávéház, kisebb szabású, csekély regie mellett 35 frtot forgalmaz átlag naponta, teljesen berendezve havi bérlet-fizetés mellett átadandó.

Kávéház. Gyári munkások által látogatott erős éjjeli üzlet, jelenlegi tulajdonos 8 éve bírja s dacára, hogy nagy családját csak ebből tartotta fenn, még egy kis vagyont is szerzett. „Verekedés ott soha sem fordult elő.”

Kávéház nagy vidéki városban, ahol sok tisztviselő és katonatiszt törzsvendégek, előnyös feltételek mellett eladó, vagy egy közismert szakembernek bérbe adandó.

Szálloda vidéki nagyobb városban, étterem, kávéház, 12 vendégszoba, szép lakás, kocsiszin, istálló, kerthelyiség s veteménykert házzal együtt vagy anélkül eladó

Szálloda, étterem, kávéház vidéki, 12000 lakó városban, konkurencia nélkül, amelyet jelenlegi tulajdonos 42 éven át személyesen vezetett s most nyugatomba kívánkozik, előnyös kondíciók mellett a hazát bérbe s a berendezést potom áron eladja.

Vendéglőhelyiség a belváros legnépesebb utcájában, bérbeadandó.

Ház Rákospalván haláleset miatt, előnyös feltételek mellett, eladó.

Hirdetmény.

Üllön az országot mellett e y jó forgalmu vendéglő haláleset miatt elárvereztetik. Árverés május hó 26-án a községházán. Bővebbet Meszáros Istvánnál, Üllön.

Bérbeadási hirdetmény.

A Pápa—Ugod néven alapított hitbizományi uradalomhoz tartozó, s r. t. Pápa városban a vasuti állomástól 5 percnyire élénk forgalmú helyen fekvő, szállószobákkal és tágas istállókkal ellátott ügynevezett

Tyrol szálloda,

nemkülönbén ugyancsak Pápa r. t. városban az országos állat-vásártér közelében fekvő, tágas istállókkal és egyéb szükséges mellékhelyiségekkel ellátott

Csóka vendégfogadó

1905. évi január 1-től 3, esetleg 6 évre írásbeli ajánlat útján bérbe adandó.

Bérelni szándékozók felhivatnak, hogy ajánlataikat „**Uradałmi Igazgatóság Pápa**” cím alatt — ahol bővebb felvilágosítás is nyerhető — **f. évi július 1-ig** annál bizonyosabban adják be, mert a később beérkező ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Ajánlattevők közül a szabad választást az uradalom magának tartja fenn.

Pápa, 1904. évi május hó 17-én.

Uradałmi Igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Pályázati hirdetmény.

Az Egeri kaszinó hetven év óta fennálló

vendéglő-, szálloda-és kávéház-bérletére

f. évi július 1-re pályázatot hirdet. Eddigi bérösszeg volt **5600 (ötezerhatszáz) korona.** Tudakozódásokra azonnal felvilágosítást ad **Breznay Imre** tanár, kaszinói igazgató, Eger.

A világhírű francia

Delbeck & Co.

reimsi pezsgőborgyár
és a müncheni Hofbräu

magyarországi főlerakata.

BRÁZAY KÁLMÁN.

BRÁZAY KÁLMÁN.

Válogatott fűszerárúk, mindennemű bel- és külföldi csemegék, magyar és francia pezsgő-borok, rum, thea, liqueörök, sajt, vaj, kassai, prágai, sonka, felvágottak, gyümölcsök stb. raktára.

BRÁZAY KÁLMÁN-nál
Muzeum-körút 23.

A hazai fürdők, kirándulók, fogadók, vendéglők és kávéházi üzletek, valamint az ajánlatos cégek és beszerzési források.

UTMUTATÓJA.

Ezen rovatban mindazoknak, akik a lapot egész évre fizették elő, három sorig terjedő hirdetését egész éven át díjtalanul közöljük. A három soron túl terjedő hirdetés minden szövege 4 fillérbe kerül. Nem előfizetőnek ez a hirdetés egész évre 16 korona, felévre 9 korona és negyedévre 5 korona és minden további szó 3 fillér.

Budapest. *Tarant Prokób* »Stefánia«-szállodája, VII., Murányi-utca 53. A keleti pályaudvar közelében. Olesó szobák.

Albert Viktor vendéglője, Röck Szilárd-utca 10. A vidéki főpincérek találkozóhelye. Olesó magyar konyha, kitünő borok.

Schuster Hugó éttermei (volt Plasztikon) Andrássy-ut 65. Elsőrangú étterem és sörszobák helyiségek. — Ered. beszerzett tiszta italok. — Jutányos árak.

Rabszky Zsigmond kávéháza I., Döbrentey-tér 6. szám. Elsőrangú, legújabb kávéház.

Klecker Alajos vendéglő és éttermei. — Teréz-körút és Kemnitzer-utca sarkán. — Termelőktől vett tiszta borok, magyar konyha.

Vámos Dezső »Házam« kávéháza, József-körút 1. Népszínház-utca. Elsőrangú nagy éjjeli mulató separé egy óráig zene.

Várady József nagy étterme nyári és téli kerttel az általánosan ismert volt Lantos-féle, Teréz-körút 28. szám.

Lakatos Gyula Röck Szilárd-utca 23. Nagy sörszobák és éttermei. Jó balatonvidéki borai és kitünő magyar konyhája elragadtatja a közönséget.

Keresztessy Mátyas vendéglője József-u. 4. sz. Budapesti pinceregyleti tagok látogatott vendéglője.

Schreiber Hugó (Boulevard) kávéháza, Váci-körút 24. — Nagy kávéház. — Az V-VI-ik kerületi elők. közönség találkozó helye.

Ulits Lorinc »Árpád«-kávéház, Erzsébet-körút és Dohány-utca sarkán. A fővárosi és vidéki főpincéri-kar találkozó helye.

Commerce-Kávéház. Tulajdonos Petrovits György, József-körút és Baross-utca sarkán. Elsőrangú kávéház.

Fellegi Ede »Elevátor-kávéháza« Ferenc-körút, Elsőrangú kávéház, esténként zenecélt.

Kisfaludy-kávéház. Tulajd. Almássy Károly Teréz-körút és Szondy-utca sarkán. Elsőrangú kávéház.

Medikus-kávéház. (Kmettyó Lajos tulajd.) Üllői-uton a klinika mellett. Elsőrangú kávéház.

Szabaria-kávéház (tul. Grünfeld Gyula). Dohány-utca és Nyár-utca sarkán. Üzleti társak találkozója.

Arad. *Hungária-kávéház.* (Skergula Istv. tulajd.) Előkelő kényelemmel berendezett és Arad legnagyobb kávéháza a központon.

Kölbay István »Vadászkürt«-vendéglője és sörszobák. Magyaros konyha, termelőktől vett valódi borok.

Grünwald Simon Korona-kávéháza, Árpád-tér 2. A pincérség régi találkozója. Egész éjjel nyitva, olesó árak.

Radó I. Fiume-kávéháza a Szabadság-téren. Elegáns kávéház, a helybeli üzleti kartársak látogatják.

Japán-kávéház (Molnár Zsigmond tulajdonos). Fényes berendezésű keleti kávéház a városházzal szemben. Az elite-pincérkar találkozó helye.

Kass Béla éttermei és sörszobája a Szabadság-téren. Termelőktől vásárolt tiszta borok. Olesó konyha.

Balaton-Berény. *Fehér Sándor* »Magyar Tenger« szállodája. A Balaton partján. Pompás terasz-vendéglő a parton, szép kilátás, olesó árak.

Bares. (Telep.) Hoffmann és Krausz »Garni«-szállodája az állomás mellett.

Csáktornyai. *Friedl J.* Zrinyi-szállodája. Magyar konyha és termelőktől vett borok.

Veis Lajos »Otthon« kávéháza a város központján.

Horváth Géza »Aranybányá«-szállodája. Étterem, polgári szoba (söröző). Olesó magyar konyha.

Eszék. *Bohns M.* vendéglője a központon. Magyaros olesó konyha, tisztán kezelt, valódi jó borok.

Győr. *Acél Miksa* Kisfaludy-kávéháza, a városházzal szemben.

Buchler Lukács Sárkánylyuk-vendéglője. Termelőktől vett borok, olesó konyha.

Fehér Hájó szálloda (Meixner Mihály tulajdona). Elsőrangú szálloda, étterem, sörszobák — szemben a városházzal.

Hungaria kávéház. (Kuster, Géza tulajd.) Elsőrangú kávéház a Baross-utcában.

Nemeth Ferenc »Erzsébet«-kávéháza. A helybeli és vidéki vendéglős és pincér urak találkozója. Olesó árak.

Prückler Mátyas »Arany postakürt«-vendéglője, Deák Ferenc- és Árpád-u. sarkán. Balatoni borok, olesó konyha.

Schuch Ferenc vendéglője, Arany János-utca. Helybeli pincér urak borozója.

Hévíz. *Póca János* »Mexiko«-vendéglője. Télen-nyáron át nyitva. Olesó vendéglő, termelőktől vett borok.

Kolozsvár. *Fekete L.* vendéglője a »Vig magyarhoz«. Olesó magyar konyha, a Kolozsvárt megforduló üzleti kartársak kedvelt vendéglője.

Gráff János vasuti vendéglője. A kolozsvári közönség kedvelt kirándulója. Termelőktől vett erdélyi borok.

Grün A. »Budapest«-kávéháza, az üzleti kollegák találkozóhelye.

Grand-kávéház. (Gyártás Dezső tul.) Elsőrangú kávéház. Kolozsvár központján.

Hungaria-kávéház. (Roth A. tulajd.) Vidéki üzletemberek találkozója.

Központi szálloda. (Nagy Gábor tul.) A város központján. Elsőrangú fogadó; étterem és kávéház.

Korona-kávéház. (Heiman tulajdonos.) A vidéki pincér urak látogatják.

Körmend. *Heigl Ignác* »Kulcsos«-vendéglője, Kulcsos-utca. Termelőktől vett jó borok, olesó konyha.

Neubauer János »Magyar Király«-vendéglője. Balatonmelléki jó borok, olesó magyar konyha.

Scheck Ignác »Korona«-szállodája a város főhelyén. — Étterem, sörszobák, kávéház.

Komárom. *Ifj. Kass Gusztáv* »Magyar király«-szállodája. Előkelően berendezett fogadó a Dunaparton.

Maitz Rezső »Vigadó«-éttermei. Étkező és sörszobák helyiségek, kitünő italok, olesó magyar konyha.

Kis-Cell. *Várlaky Béla* »Hungaria«-szállodája, előkelő berendezésű fogadó, étterem, kávéház.

Horváth József. »Uj kávéház.« A helybeli elite-közönség találkozóhelye.

Kaposvár. *Mester J.* »Zrinyi«-vendéglője, az állomás mellett. Magyar borok, olesó konyha.

Löbl Mihály és fia vendéglője a főutcán. Olesó magyar konyha, termelőktől vett borok.

Józsi-kávéház. (Tul. Braun József). Rózsá-utca, szemben az indóházzal. Egész éjjel nyitva.

Pelemann Péter vasuti vendéglője. A városi közönség találkozója. Magyar konyha, kitünő italok.

Ratics J. »Házam«-kávéháza (volt Ös-Budavár). Egész éjjel nyitva. Az állomás közelében.

Tatár Gusztáv »Korona«-szállodája. Elsőrangú fogadó. Termelőktől vett borok. Étterem, sörszobák és kávéház.

Keszthely. *Strausz Miksa* »Hullám« és »Korona«-szállodái, a város központján. Hullám a Balaton partján.

Zalaegerszeg. *Domonkos Ignác* »Korona«-szállodája, a város központján. Étterem és sörszobák helyiségek.

Lugos. *Csontos Gyula* »Központi sörszobák« a város közepén.

Alsó-Lendva. *Korona-szálloda.* (Neubauer János tulajd.) Elsőrangú fogadó, étterem és kávéház. Sajáttermésű borok.

Reverencsis István vendéglője. Olesó magyaros konyha, termelőktől vett valódi szalai borok.

Ferency József vendéglője, (vált Poppel V.) A város főutcáján. Tisztán kezelt italok, jó magyar konyha.

Miskole. »Korona-szálloda.« (Bokros Károly tulajd.) Elsőrangú fogadó. Étterem, sörszobák és kávéház.

Kispija-vendéglő. (Tulajd. Mayer József.) Saját termésű borok, magyaros konyha.

Lejler Béla »Polgári sörszobák« vendéglője, jó magyar és olesó konyha, termelőktől vásárolt kitünő borok.

Pannónia-kávéház. (Ausländer Henrik és Gyula.) Előkelő berendezésű kávéház, a város központján.

Papsz József vendéglője és sörszobák a Buzs-téren. Olesó polgári konyha, termelőktől vett borok.

Perl Gyula »Tüzoit«-kávéháza. Az üzleti kartársak találkozó helye.

Szchenyi-szálloda és kávéház. (Tul. Kellner Lajos.) Üzleti kartársaknak olesó, kedvezményes áru szobák.

Nagybánya. *Rumpold Gyula* »Nagy-szálloda«-ja. Elsőrangú szálloda, kávéház és étterem.

Nagykanizsa. *Szarvas-szálloda.* (Tulajd. özv. Timágl Lajosné.) Elsőrangú fogadó, nagy kényelemmel berendezett szobák, elegáns étterem és kávéházi helyiségek.

Gálovits András »Polgár-egyleti vendéglője.« Kitünő minőségű szalai termésű borok, olesó magyaros konyha.

Merkly János vendéglője, Kinizsi-utca. Tiszta magyar konyha, termelőktől vett borok.

Korona-fogadó, tulajd. Bogenrieder József a főutcán. Étterem, sörszobák és kávéházi helyiségek.

Bayer Gyula vendéglője, Kossuth Lajos-utca. Termelőktől vett borok, magyaros konyha.

Cár János »Vaskapu«-szállodája. Jó magyar konyha és kitünő italok.

Nyitra. *Pitzer és Hauser* »Hungaria«-szállodája. Elsőrendű fogadó. Magyar konyha, termelőktől vett borok.

Nagyvárad. *Karner Gyula* »Rimanócy«-szállodája. Elsőrangú fogadó. Termelőktől vett borok.

Pápa. *Zsilinszky Lajos* »Griff«-szállodája. Elsőrangú fogadó, az utazóközönség kedvelt szállodája.

Pécs. *Ábrahám István* vendéglője, Szigeti-országút. Termelőktől beszerzett borok. Olesó magyar konyha.

Jakab Imre vendéglője. Saját termésű »kutyogós borok«, izletes magyar konyha.

Vadember-szálloda. (Mayer Lajos tul.) a város központján. Az utazók régi fogadója. Saját termésű borok, magyar konyha.

Cserta Vince »Magyar király«-szállodája. Sörszobák, étterem és kávéház. Olesó szobák.

Hungaria-kávéház és sörszobák (Schwarz P. Ferenc tul.) Elsőrangú kávéház a város központján. Hideg buffé.

Pannónia-kávéház. (Pintér N. János tul.) A város legélkebb helyén. A helyi és vidéki pincér urak találkozója.

Fenrich Lajos vendéglője, Indóház-u. 21. (saját ház). Saját termésű borok, olesó magyar konyha.

Jenovay József »Zoldhordó«-vendéglője Sörház-utca. Olesó konyha, termelőktől beszerzett borok.

Ladika István vendéglője, volt »Schubert«-vendéglő. Budai vásártér környékének találkozó helye.

Matakovits István »Isten áldás«-vendéglője. — Pécs bányatelepi termelőktől beszerzett borok.

Radoesay Imre »Korona-szállodája.« Szigeti országút. Olesó magyar konyha. Saját termésű kitünő muskatály és asztali borok.

Schnell József vendéglője, Pálya-utca 1. A budai vásártérreik találkozó helye.

Udvardy Nándor »Turin város«-fogadója. Siklósi-országot. Jó hegyi borok, olesó reggeli s ebédkoszt.

Ifj. Zidarits József vendéglője, Makár-u. 7. sz. Saját termésű kutyogós borok, minden pénteken halászlé.

Sümege. *Mesterházy Sándor* »Korona«-szállodája. Saját termésű jó borok, magyaros konyha.

Talabér Károly vendégfogadója a Bárányhoz. Saját termésű borok mérése, kicsiny és nagyban.

Szeged. *Juránovits F.* »Tisza-szálloda.« Az alföldi legszebb fogadója. Mind utcai szobák, télikert étterem és kávéház.

Fekete sas«-szálloda. (Adam Ödön szállodája és vig mulatója.) Olesó szobák, étterem és kávéház.

Szatmár. *Pongrácz Lajos* vendéglője a kath. körben. Saját termésű érmelléki borok. Magyaros konyha.

Sárvár. *Ritter L.* »Korona-szállodája« saját termésű borok, olesó jó magyar konyha.

Szegzárd. *Haspelt József* »Szegzárd«-szállodája. Saját termésű szegzárdi borok, magyaros konyha.

Székesfehérvár. *Barnai Ignác* »Magyar király«-szállodája a város központján. Elsőrangú fogadó.

Endersz János »Fekete Sas«-szállodája. Étterem, kávéház. Saját termésű borok.

Szombathely. »Hungaria«-nagy-szálló. (Pöschl Károly és Gyula.) Elsőrangú fogadó a központon.

Köhler György vendéglője a barátok templomával szemben. Balatoni borok, olesó konyha.

Sopron. *Krausz J.* »Fehér rózsá«-szállodája. Elsőrangú fogadó, magyar konyha, termelőktől vett borok.

S.-A.-Ujhely »Magyar Király«-szálloda. (Csernicky I. tulajd.) Előkelő étterem, sörszobák.

Kovacs-étterem és sörszobák. A városház-épületben s a színházzal kapcsolatban. Olesó konyha, kitünő italok.

Frisch J. »Magyar király«-kávéháza. A helybeli és vidéki kartársak találkozó helye.

Szolnok. *Müller és Vesztér* »Kossuth«-szállodája az állomással szemben. Olesó vendégszobák, magyaros konyha.

Szentes. *Halász János* »Petőfi«-szállodája. Elsőrangú fogadó, kitünő csongrádi borok.

Temesvár. . . . »Illits« . . . Hungaria nagy-szállodája, belváros. A délvidek lelegelegansabb vendégfogadója. Étterem, télikert, sörszobák és előkelő komforttal berendezett kávéház.

Hanwald János »Korona«-szállodája, a józsefvárosi indóházzal szemben. Olesó magyar konyha, termelőktől vett borok.

Gombás István »Pacsirtamező«-vendéglője, a gyárvárosi indóházzal szemben. Györkényi és szalai borok.

Schubert Péter »Strucmadár«-szállodája. Józsefváros, közel az indóházhoz. Olesó magyar konyha, tiszta borok.